

Slekt og Data

MEDLEMSBLAD FOR DIS-NORGE
ÅRGANG 12 - NR 1 - 2001

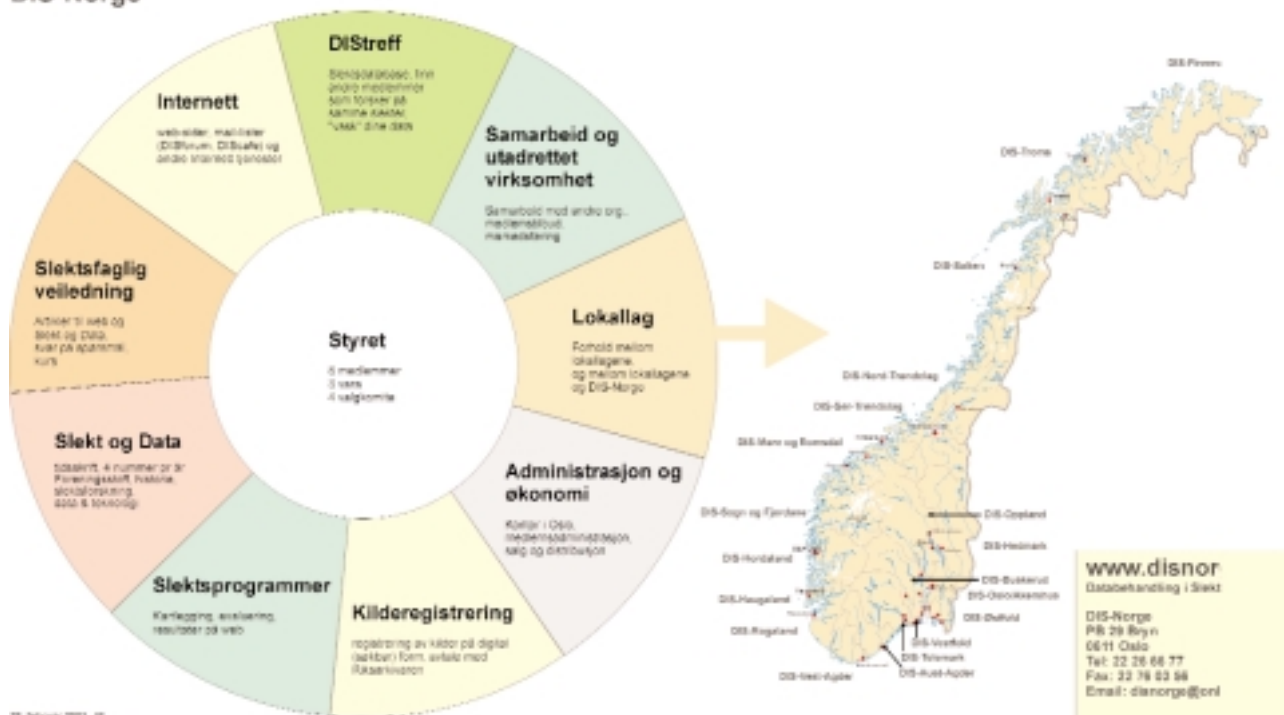
Sjargong, slang, leksikon
-hva betyr alt sammen? s. 16

Virus! s. 14

Slektskole
del 2 s. 20

Om å arrangere
slektsstevne s. 6

28. Februar 2007, 48

Aktivitetsutvalg i

DIS

Norge

A. Slekt og Data

Epost:
DISredaksjon-L@rootsweb.com
Redaktør: Ole Harald Flåten
Dagfinn Ugelstad Larsen
(styreansvarlig)
Jan M. Keus
Finn Holden (slektsfaglig)
Siri Risset (data)
Aud Magnhild Ohnstad
Sølvi Arntzen
Eirik Nord
Ole Bjørn Darrud
(programevaluering)

B. Internett

Alf Christophersen
Ole Bjørn Darrud
Otto Jørgensen
Lars Nygaard (styreansvarlig)
Einar Balle
Halvard J. Bolstad
Rolf Bjerke Holte
Kjell Inge Tomren
Jan Eri

C. Slektsfaglig veiledning

Norunn Klettum (styreansvarlig)
Lars Løberg
Finn Holden
Hillgunn Pedersen
Kjell Helge Moe

D. DiStreff

Alf Christophersen
Rolf Bjerke Holte (styreansvarlig)
Ole-Johan Kippenbroeck
Otto Jørgensen
+ lokale kontakter

E. Slektprogrammer

Ole Bjørn Darrud
Kjell Helge Moe (styreansvarlig
og koordinator)
Liv Marit Haakenstad

F. Kilderegistrering

Gunnar Borvik
Knut Egil Hamre
Odd Marthinsen
Lars Nygaard (styreansvarlig)
Frank Stenslie
Tone E. Moseid

G. Samarbeid og utadrettet virksomhet

Jan M. Keus
Alf Christophersen
Tone E. Moseid (styreansvarlig)
Jan Eri

H. Administrasjon og økonomi

Jan Eri (styreansvarlig)
Tone E. Moseid (nestleder)
Per Steinar Håkleiv (kasserer)
Åse Wethal Holen (kontorleder)

I. Lokallag

Dagfinn Andreassen
Steinar Oddenes
Viggo Eide
Vidar Øverlie (styreansvarlig)
Jan Eivind Braaten

Jan Eri
Leder DIS-Norge

AVTALE MELLOM RIKSARKIVAREN OG DIS-NORGE

Den tidligere omtalte samarbeidsavtalen mellom Riksarkivaren og DIS-Norge om dataregistrering og formidling av norsk kirkeboksmateriale ble undertegnet 3. januar 2001. Avtalen er nærmere omtalt annet sted i bladet, og mer detaljert informasjon om avtalen og hvordan medlemmer og lokallag kan forholde seg til den følger senere, blant annet på web. Avtalen innebærer i korthet at arkivverket bidrar med enklere tilgang til kilde materiale, samt troverdig forvaltning og ikke minst tilgjengeliggjøring via Digitalarkivet, mens DIS-Norge bidrar med korrekturlest materiale som er registrert i henhold til aksepterte standarder.

Avtalen er en svært viktig milepæl for foreningens kilderegistreringsarbeid, som forhåpentlig vil friste flere til å delta i dette. Ta kontakt med ditt lokallag eller med aktivitetsutvalg for kilderegistrering dersom du kan tenke deg å delta i dette arbeidet.

GAVER BLIR MEDLEMSTILBUD

DIS-Norge har vært så heldig å motta to flotte gaver fra Norunn Klettum, som også er styremedlem i foreningen. Den ene er "Et register over slekter som er omtalt i privatarkivene i Riksarkivet og Statsarkivet i Oslo" som er samlet og organisert av Norunn. For deg som medlem i DIS-Norge, er denne ressursen nå tilgjengelig på Internett på <http://www.disnorge.no/privatarkiv/>. Du må oppgi det brukernavn og passord som er trykket bak på bladet ditt for å få tilgang til disse sidene. Tjenesten vil senere bli utvidet med bedre søkemuligheter. Kanskje du finner nye og overraskende kilder til ditt arbeid?

Den andre gaven er Norunns kjente bok "Herred, prestegjeld og sogn i Norge, med forandringene gjennom tidene". Annet sted i dette nummer finner du informasjon om hvordan du til en gunstig pris kan bestille denne nyttige boken fra et begrenset opplag. Først til mølla...

En stor takk til Norunn Klettum!

"STARTHEFTET" FOR NYINNMELDTE

Alle nyinnmeldte fra årsskiftet vil motta et hefte som heter "Litt av hvert - til hjelp i slektsforskningen", også kalt "startheftet". Hftet er utarbeidet av aktivitetsutvalg for slektsfaglig veiledning ved Norunn Klettum, med bidrag fra andre ressurspersoner i foreningen, og henvender seg først og fremst til de helt ferske i slektsforskning. Hftet inneholder informasjon om hvilke kilder som fin-

nes og hvordan man kan få tilgang til dem, litt om nyttige tjenester på Internett, litt om DIS-Norges tilbud og litt om valg av slektsprogram. Hftet vil være gjenstand for utvidelser og revisjon før neste opptrykk, tilbakemeldinger til utvalget er derfor velkomne.

Dersom du som allerede er medlem, ønsker dette heftet kan det bestilles fra vårt kontor for 50,- (dekker selvkost og forsendelse).

VÅR FORSLAGSKASSE

Brenner du inne med gode forslag til ting du synes DIS-Norge skal ta tak i? På vår hjemmeside finner du en lenke til en elektronisk forslagskasse med enkel adressering til de forskjellige utvalg og lokallag i foreningen. Vi hører gjerne dine forslag, og aller mest glad blir vi for forslag som i tillegg inneholder ideer til hvem som skal gjennomføre dem.

Siden tjenesten ble startet sist august, har vi mottatt et titalls forslag, nesten halvparten er realisert i dag, og et par til står for tur.

REGNSKAP, BUDSJETT OG ÅRSBERETNING

I år er det for første gang i foreningens historie ikke landsmøte (eller årsmøte). Etter vedtektsendringene vedtatt av landsmøtet 2000 er det nå landsmøte bare annet hver år, noe som har bidratt til å frigjøre kapasitet til andre gjøremål. Men i alle fall vil det også for 2000 bli utarbeidet årsregnskap, årsberetning, revisors beretning samt revidert budsjett for 2001. Da vi har fått klare tilbakemeldinger om at det er ønskelig med mindre stoff av denne typen i Slegt og Data, velger vi i år å publisere dette på våre hjemmesider i stedet.

TILLITSMANNSKONFERANSE

Den 10.-11. mars arrangeres DIS-Norges andre tillitsmannskonferanse. Selv om det i dag er slik at en stor del av foreningens interne kommunikasjon foregår elektronisk, er det ingen tvil om at det fortsatt er behov for en, god "gammeldags" konferanse for å opprettholde god kontakt og kommunikasjon mellom de forskjellige ledd i foreningen.

Ikke minst gjelder dette for våre nye tillitsvalgte. Når dette leses, har de fleste lokallag avholdt sitt årsmøte og jeg benytter anledningen til å ønske både gamle og nye tillitsvalgte lykke til med arbeidet!

Med de beste ønsker om en fortsatt effektiv vinter foran skjermen og i arkivene!

DIS-STYRET

LEDER:

Jan Eri,
Reverudåsen 55A,
1341 SLEPENDEN
Telefon 67 55 96 97
jan.eri@protector-group.no

NESTLEDER:

Tone E. Moseid,
Sandbakkveien 38,
2020 SKEDSMOKORSET
Telefon 63 87 30 05
toneem@online.no

KASSERER:

Per Steinar Håklev
Vestaveien 46,
1476 RASTA
Telefon: 67 90 65 48
phaaklev@online.no

STYREMEDLEMMER:

Vidar Øverlie,
Tornefjellveien 2,
4056 Tananger
Telefon: 51 69 80 89
oeverlie@online.no

Lars Nygaard,
Gravdalsveien 12 H,
0756 OSLO
Telefon: 22 52 29 97
lrygaard@chello.no

Lars Løberg,
Jensmessveien 20,
0376 OSLO
Telefon: 22 13 79 64
bringl@online.no

Norunn Klettum
Tyrstubbveien 19,
0687 OSLO
Telefon: 22 76 06 10
klettum@online.no

Kjell Helge Moe
Mosoddveien 7C,
2619 LILLEHAMMER
Telefon: 61 26 42 62
khmoe@start.no

VARA:

Dagfinn Ugelstad Larsen
Lundeby,
1640 RÅDE
Telefon: 69 28 11 16
dularsen@online.no

Rolf Bjerke Holte
Blålyngveien 1,
8200 FAUSKE
Telefon: 75 64 38 83
rolf.holte@isk-tv.no

Terje Pettersen
Nordåsvegen 9,
6014 ÅLESUND
Telefon: 70 15 15 69
lace@world-online.no

VALGKOMITÉ:

Alf Christophersen
Jan Solberg
Sjur Madsen
Per Henrik Bache

DISTREFF ADRESSE:

(se <http://www.disnorge.no/distreff/> for
Lokale kontakter)
Alf Christophersen
4909 SONGE
alf.christophersen@basalmed.uio.no
Telefon 37 16 42 09 (p)
22 85 13 27 (a, tlf. svarer)

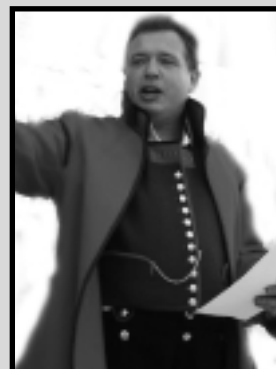
PÅ KONTORET:

Åse Wethal Holen
Gerd Gran Andreassen
Kontortid mandag, onsdag
og torsdag 9-15

Tlf 22 26 66 77, Fax 22 76 03 56
Epost: dis-adm@online.no
Web-sider: www.disnorge.no

F R A redaktøren

Hekseprosesser, lurevirus og grå innpakning

Ole Harald Flåten
Redaktør

Enkel å finne fram i, alltid oppdatert, kommentarer til det meste, følger med i hva som skjer, gode lenkesamlinger, programvaretester, slektskole...

Hva jeg snakker om? Tror du det er internettsidene til DIS-Norge? Feil! Svaret er slekt.no.

De fleste som har tilgang til Internett har vel vært innom sidene til slekt.no en eller flere ganger. Der skjer det noe.

Et besøk på disnorge.no derimot, gir deg følelsen av déjà vu. Du har sett alt før - intet nytt. Det vil si: Intet nytt før du kommer bort fra forsiden og begynner å bruke de forskjellige tjenestene. Der er det mye nytt og mye hardt arbeid som ligger gjemt.

Bare så synd at det ligger så gjemt. Gjemt bort i en grå og kjedelig innpakning. DIS-Norge har satset mye på innhold og tjenester for medlemmene og lover at de nye sidene også skal bli tiltalende å se på, lette å finne frem i... Kort sagt alt det som slekt.no er i dag.

Slekt og Data skal også bli bedre. I forrige nummer kom vi i skade for å bringe litt «fyllstoff» til erstatning for lovede innlegg

som aldri kom. Innlegget «Kvinnens sjel» som var ment som et humoristisk innslag i hverdagen ble diskutert hardt i DISforum etterpå. Det ble blant annet påpekt faktiske feil: Kirkemøtet i Nikea i 325 har **ikke** vedtatt at kvinner har sjel; kvinner ble **ikke** brent som hekser p.g.a deres seksualitet. Vi beklager glippen! Innlegget var saksset fra en av Norges største aviser som oppga kilden Feminisjon - og da var vi i god tro...

Uansett brakte glippen med seg noen gode forslag til artikkelserier. Eksempelvis om vandrers historier i slektsgransking. Der skal det visstnok være en del ute og går. Vi tar gjerne i mot bidrag.

En annen glipp fra undertegnede side var en setning som falt bort på siste side. Slik det ble stående så det ut som om virusadvarselen «California IBM» var en reell advarsel og ikke et eksempel på en HOAX - et lurevirus (se side 14).

Til slutt vil jeg gjerne gjenta noen oppfordringer fra sist: Send innlegg som vedlegg til e-post enten som en ren tekstfil eller som word-dokument. Send bilder separat (ikke inne i dokumentet) skannet i 300 dpi oppløsning. På forhånd takk!

Slekt & D@ta

FORSIDE: Sommer er tid for slekts-treff. Fotos fra Finn Holden og red.

REDAKTØR: Ole Harald Flåten
E-post: ole.harald@nytte.net

Redaksjonsmedarbeidere:
Jan M. Keus, Dagfinn U. Larsen,
Ole Bjørn Darrud, Aud Magnhild

Ohnstad, Finn Holden, Siri Risset,
Sølvi Arntzen, Eirik Nord

BLADETS ADRESSE:
Postboks 29 Bryn
0611 OSLO

E-post:
DISredaksjon-L@rootsweb.com

OPPLAG: 8000
Abonnement for bibliotek og
liknende institusjoner kan tegnes
for kr 200,- pr. år.

ANNONSERING:
Annonser kan tegnes ved hen-
vendelse til redaksjonen.

PRODUKSJON OG TRYKK:
Stens Trykkeri AS, Dilling

NESTE NUMMER
sendes ut juni. Siste frist for levering
av stoff er 20. april

Innhold

Lederspaltten.....	3
Fra redaktøren.....	4
Om å arrangere slektsstevne.....	6
Nye bøker.....	9
Folketellinga 1801.....	9
Hva er zipping?.....	10
Udlejecontract anno 1865.....	11
Fantastisk hjelpemiddel.....	12
GEDcom eksportproblem?.....	13
Virus.....	14
Sjargong, slang, leksikon - hva betyr alt sammen?.....	16
Slektskole del 2.....	20
Norsk Kirkeboksmateriale.....	25
Brother's Keeper 6.0.....	26
Slektskonferanser på nett.....	26
Medlemstilbud.....	26
Kildehenvisning og plassering av familiemedlemmer.....	27
Nye bøker.....	28
DIS-arrangement 2001.....	30
Etterlysninger.....	32
Nye DISTreff en suksess.....	36

Om å arrangere slektsstevne

Finn Holden, Cand. philol. med historie
hovedfag fra Universitetet i Oslo, tidligere
lektor, studieinspektør, lærebokforfatter.
Nå pensjonist med hovedinteresse
lokalhistorie og slektshistorie. fholden@c2i.net

Det krever mye forarbeid å arrangere slektsstevne. Det krever tid, mye forberedelse og en del samarbeid mellom slektninger som kanskje ellers ikke ser så mye til hverandre. Men det er også morsomt.

Slekt og Data har ikke hatt noen artikkel om slektsstevne. Derfor våger jeg denne artikkelen, som kanskje kan inspirere andre til å sette i gang.

En kveld på senvinteren 1999 var vi noen eldre kusiner og fettere samlet. En ymtet frampå om at det kunne være morsomt å arrangere et slektsstevne for etterkommerne til våre felles besteforeldre, Peder og Petronelle Holden, født på Røros og døde der midt i 1930-årene. Et slikt stevne hadde vi hatt sommeren 1984. Da møtte 85 personer. Nå ville det bli flere, og arrangørene den gang var 15 år eldre eller døde.

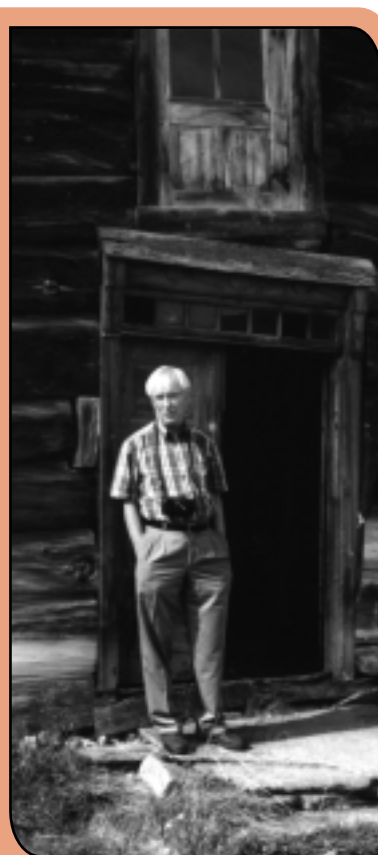
Men ideen var født. Et par av oss snakket sammen noen dager senere og avtalte å gjøre et forsøk. Første spørsmål: Hvor mange etterkommere var det snakk om? Jeg laget en kort navneliste: 15 barnebarn, 28 oldebarn, 72 tippoldebarn, et par av disse er døde. Med ektefeller og samboere kunne det bli snakk om over 130 personer i alle aldre fra over 80 til babyer. (Dette er en uvanlig livskraftig slekt. Når det gjelder etterkommere etter min morfar og mormor, kan de med ledsagere samles i en stor byleilighet.)

Vi spurte noen yngre slektninger, som alle var interessert.

PLANLEGGING

Vi satte i gang. Følgende ting måtte være på plass: program, kost og losji, eget dato, navneliste og navnelapper, informasjon, slektsfoto, slektsbok.

Tre pensjonerte fettere møttes juni 99 på Røros. Vi ble enige om at slektsstev-

Forfatteren utenfor våningshuset som hans tippoldefar bygde rundt 1820. Tømmerstokkene er hele, slik at gårdens eier i dag har bestemt seg for å sette huset i stand. Legg merke til døren i 2. etasje, sannsynligvis for å få inn planker som er for lange til å ta opp den smale vindeltrappen.

net skulle holdes siste helg i skoleferien 2000. Fikk slektningene disse datoene et år i forveien, burde mange ha tid og økonomi til å komme på stevnet. Vi kontaktet alle overnattingssteder på Røros, fra turisthoteller til vandrerhjem, snakket om pristilbud på overnatting og en "pakke" på mat ved ankomsten fredag kveld og lunsj og familiemiddag lørdag. Vi besøkte Røros reiselivslag og snakket om program for stevnet.

For å minske arbeidsoppgavene og utgiftene var vi enige om at all kontakt til de ulike familiegrenene skulle gå via barnebarna, vår egen generasjon. Vi snekret sammen et foreløpig program og sendte det til barnebarna før sommerferien. I løpet av sommeren fikk vi tilbakemelding: omtrent alle ville og kunne komme.

PROGRAM

I september sendte vi ut det endelige program. Frammøte på Rørosmuseet fredag kveld med betasuppe, utdeling av navnelapper, kart over Bergstaden med avmerket de hus hvor våre aner hadde bodd og en navneliste pluss utlevering av slektsboka til de som hadde bestilt den.

Lørdag først møte i kirken med omtale av den og av Rørossamfunnet i dag, kransenedleggelse på familiegravstedet, deretter visitt til den gården i byen hvor besteforeldrene hadde bodd, så en

Tippoldebarna fotografert foran våningshuset på setra.

felles lunsj fulgt av tur til den seteren hvor besteforeldrene hadde bodd om sommeren og hvor de fleste av barnebarna har vært mange sommerferier. Om kvelden familiemiddag med etterfølgende samtaler, dans og video for barna.

Søndag først omvisning i Bergstaden med guider som på forhånd hadde fått tilsendt oversikt over "anenes hus". Deretter biltur til Søndre Holden, den gården i Holtålen, 26 km nord for Røros, som Holdenslekten kommer fra. Her hadde vi fått lov av eieren av gården i dag til å komme fulltallig på et kort besøk på gårdstunet og inn i de hus som var fra tiden til farfaren til min bestefar.

PÅMELDING

Alle etterkommerne fikk en oversikt over overnattingsmuligheter med priser. Hver familie måtte selv sørge for sitt eget losji. Dessuten skulle de melde seg til arrangørene, "fetterne", som så kunne bestille Rørosmuseet (fredag), lunsj og familiemiddag (lørdag) og guiding (søndag).

Deltakerne skulle betale et forskudd innen en bestemt tid, senere fulgt av endelig betaling med én pris for voksne, en lavere pris for barn mellom 3 og 12, mens barn under 3 gikk fri.

ANNEN FORBEREDELSE

Vi ordnet med kirken, krans (lørdag), informasjon, kopiering osv. Kart over Røros med avmerking av anenes boliger med henvisning til omtale i Rørosboka måtte ordnes og leveres guidene. Veien til setra er smal og parkeringsmulighetene små, så vi oppfordret de som kunne, til å gå de 1 ½ km fra selve Bergstaden eller kortere fra nærmeste parkeringsplass. De biler som måtte brukes, måtte fylles mest mulig.

Oppgavene under selve slektsstevnet måtte fordeles mellom arrangørene og andre deltakere.

På forrige slektsstevne hadde vi bestilt fotograf, med avhengighet av vær m.m.

og dyre forstørrelser. Blant de mange yngre i slekten hadde vi nå fotograf som kunne ta familiebilder, situasjonsbilder osv. når vær, tid og sted passet og atskillig rimeligere.

Umiddelbart før slektsstevnet måtte arrangørene "gå opp" ruten og snakke med alle impliserte parter om alt var i orden. For oss fettere var det første besøk på den gården vår tippoldefar hadde dyrket og kjøpt fra kongens allmenning under Karl Johan. Vi tok kontakt med lokalavisene "Fjell-Ljom" og "Arbeidets Rett" for å få omtale av slektsstevnet.

NAVNELISTER OG -LAPPER

Alle deltakerne fikk en navneliste og en navnelapp, der alle etterkommerne hadde sin kode, et nummer i etterslekten etter kjent system. Mitt eldste barnebarn hadde for eksempel koden 6.1.1.1. (min far barn nr. 6, jeg eldst, osv.) Ektefeller og samboere fikk et A etter den andres kode, og alle fikk selv sagt også navnet sitt på navnelappen. Alle etterkommerne står med samme kode i slektsboka som på navnelappen fra slektsstevnet.

SLEKTSBOK

Slektsboka er delt i tre deler: en lokalhistorie, en anebok og en etterslektsbok. En rekke slekter fra Røros og Holtålen er nevnt, men det er bare anene til besteforeldrene som omtales. "Alle har én anetavle, men en skog av stamtrær!" (S&D 2/97, s. 22) Se ellers om slektsboka i SogD, 4/2000, s. 6 og 33.

I informasjonen om slektsstevnet sto prisen på slektsboka. Det var viktig for oss at påmelding til slektsstevnet og bestilling av slektsboka var helt uavhengig

Barnebarna fotografert foran våningshuset på setra. Eieren foran i Rørosdrakt.

av hverandre. Ja til det ene kunne følges av nei til det andre.

SLEKTSSTEVNET

Så sto det bare igjen å håpe på godt vær!

De dagene jeg var på Røros før selve stevnet, varierte mellom strålende sol og regn med sterk vind. Men været ble bra under stevnet, lørdag overskyet uten regn, vind og kulde, søndag med strålende solskinn.

Selve programmet gikk fint, med slektsinformasjon, korte foredrag om slekten vår, Røros kirke, de tre gårdene (bygården, setra og Søndre Holden) og dagligliv på dem, kåseri om barndom på Røros etter besteforeldrenes død av et barnebarn som ikke hadde skrevet i boka, mye fotografering, av alle deltakerne og separat av hver generasjon, barnebarna, oldebarna, tippoldebarna og det ene tippippoldebarnet, kunstneriske innslag. Minst like viktig var alle de uformelle samtalene og møtene, i Bergstaden, på gårdene og på festen, leken mellom de unge. Mange unge og eldre hadde forberedt seg ved å lese i slektsboka om alle deltakerne som skulle komme på stevnet.

Slektsstevnet var vellykket og gir nok grunnlag for gjentakelse om en 10 år. Et tippoldebarn på 16 år takket for maten og varslet nytt slektsstevne.

ERFARING

Hva ville vi i dag gjort annerledes?

Veldig lite. Vi fikk bekreftet hvor viktig det var med minst et års forberedelse, et ordentlig program hvor vi hadde gått opp ruten, med orientering til slektningene om overnattingsmuligheter med faste priser, med skriftlig avtale med et hotell om felles måltider med fast pris med mulighet til sen fastsetting av nøyaktig antall voksne og barn, med et budsjett som tok høyde for uforutsette utgifter og med klar fordeling av oppgavene innenfor komiteen. Men bokholderiet krevde lengre tid enn vi hadde regnet med. Selv om vi hadde vært klare på frister for påmelding med en liten avgift og frister for senere full innbetaling på egen bankkonto, var det her merarbeidet oppsto. Fristene for innbetaling av påmeldingsavgift og avsluttet beløp ble ikke holdt av alle, noen glemte å skrive avsender eller regnet ut galt beløp.

Men gleden over samværet langt oversteg byrdene ved arrangementet.

Lykke til!

NYE BØKER

EN KORT INNFØRING I PRYTZ (PRYSS) SLEKTENS LIV OG VIRKE I DE SISTE 400 ÅR; SAMLET I 4 BIND

Bind I: De første 200 år Av Snorre Prytz anmeldt av Finn Holden

Det ligger et imponerende arbeid bak denne slektsboken. Her er samlet både opplysninger om medlemmer av Prytzslekten i de første 200 årene og også om geografi, historie og leveforhold på flere steder, både i Tyskland, på Kongsberg, Kvikne og Røros. Snorre Prytz redegjør til dels detaljert om leiermål og straffer på Kvikne, om matinnkjøp på Røros i 1720-årene og med beskrivelser av jordgammer og bolighus. Mye interessant stoff kommer med, særlig fra de tre stedene i Norge. Slike opplysninger øker verdien av en slektshistorie. Men når det gjelder Tyskland, går forfatteren langt utenfor emnet. Opplysningene derfra er både tilfeldige og flettet sammen. Mange detaljer som etter min mening ikke hører hjemme i verket, om 30 årskrigen, om tyske fyrster osv., får stor plass.

Snorre Prytz har samlet mye nytt og svært interessant stoff om levkår og gruvarbeid der medlemmer av Prytzslekten har arbeidet. Men mange av kildene mangler henvisning, og det gjør lesningen noe problematisk. Et eksempel. Under overskriften Kilder står

det "Et eksempel på kilder er gitt nedenfor, det er et utdraget av en reportasjen fra Røros, som sto i Magdeburggische Zeitung 1932 og var gjengitt i Fjelljom 4. jan. 1996." (Setningen er symptomatisk for teksten, som det øyensynlig ikke er lest mye korrektur på.) Men det står ikke når den ca. ½ side lange kildeteksten er skrevet, og følgende utdrag er neppe fra 1932: "Når den [kulden] setter inn flytter hele byen, som teller 2250 mennesker ned i de gamle gruvestollene hvor det er varmt og behagelig, og her lever befolkningen som huleboere gjennom de fem kaldeste månedene." (s. 5) Dette er en veldig interessant beretning, som reiser mange spørsmål: Når skjedde flyttingen? Hvem fortalte om det og hvor? Hva er primærkilden? I tillegg til den dårlige korrekturlesningen er det to forhold som plager meg under lesningen.

Mange interessante kildetekster og vurderinger står uten referanse, som beskrivelsen av koiene (s. 34), alle skiftene, at berggesellene i folketellingen 1701 står oppført i en streng rangorden (s. 55), om lønnsforholdene i gruvene osv. Omtalen av alle medlemmene av Prytzslekten står som oftest uten kildehenvisning.

Det andre forholdet er alle gjentagelsene. Berent Krause stikker fire ganger svogeren Jørgen Prysser i siden

så denne dør 14 uker senere, Delgodes samlinger om Hamburg og Altona nevnes flere ganger, Lorentz Lossius og hans svigerfar sognepresten, som også var prost i Dalene osv., nevnes to ganger på samme side, om barnedødeligheten i 1742 osv. osv. Jeg vet ikke hvor mange ganger vi leser delvis de samme tingene om Johan Prysser, iallfall 4-5 ganger.

"Jørgen kan være sønn av både Johann Prysser og Andreas Dichter. Hans mor kan ha vært tysk. Han er her oppført som sønn av Johann." (s. 43). Samme resonnement står gjentatt på neste side. Hvorfor velger forfatteren å anta at Johann er faren?

Et resonnement som jeg ikke skjønner, gjentas flere ganger: "Hans far må ha hett Anders og han må være født av norsk mor siden patronymikonet Andersen blir brukt." (s. 41) og på neste side "...siden patrikonumet (!) Johansen blir benyttet må han ha hatt norsk mor."

Dette er veldig synd, for det er så mye godt i verket, som kunne ha kommet bedre fram ved en strammere framstilling, en bedre disposisjon, færre gjentakelser og flere forklaringer av forfatterens slutninger.

Folketellinga 1801

Folketellinga 1801 rundet 200 år 1. februar. På <http://www.hist.uib.no/1801historie/> har Jan Oldervoll samlet noen artige glimt fra folketellingas historie.

Visste du forresten at:

- ✓ Teljinga vart teken opp i heile det dansk-norske riket, og er såleis ei av dei aller første riksfemnande, moderne folketeljingar på individnivå
- ✓ Teljinga er den første, frå noko land, som vart dataregistrert for allmennt bruk. Dette skjedde tidleg på syttitalet.
- ✓ Teljing er den første, i noko land, som vart lagt ut på Internett til almenn bruk, i 1995

Tipset av Viggo Eide

Hva er zipping?

Siri Resset jobber som bioingeniør og IT-konsulent på RiT. Bosatt i Trondheim med samboer og PC. Slektsforskningen dreier seg geografisk om Gudbrandsdalen stort sett. Siden videreutdanning innen EDB i 94/95 og diverse internettkurs siden, er EDB blitt både hobby og levebrød. Forsøker å bidra med datastoff etter beste evne- og etter ønske fra medlemmene om hva som er behov for å lære mere om.

Filendelsen .ZIP kan skape hodebry for en stakkars bruker. Hvis noen har prøvd å åpne et dokument med filtypen zip f.eks i Word, vil oppleve at det bare blir søppeltekst av det hele.

HVA SKJER?

Filen er en pakket fil, altså et komprimert dokument for at filen skal ta mindre plass på disken eller ved sending ut på nettet.. Den vanligste typen heter zip. Vår tekstbehandler Word kjenner ikke denne filtypen sånn uten videre og klarer ikke lese den. Filen må pakkes ut først. Dette kan vi gjøre f.eks. i programmet WinZip.

Filer kan pakkes sammen i et såkalt arkiv. Det kan bestå av mange filer i samme zippede arkiv. F.eks. fil.doc, fil2.doc, og fil3.doc komprimeres til samling.zip. Senere kan de pakkes ut igjen til de opprinnelige filene.

Du kan også komprimere en enkelt fil. En kan også lage selvutpakkende zip-fil. Det er en programfil - en .exe-fil som har både en zip-fil og program til å pakke ut zippede filene.

Det er ulike format avhengig av hvordan arkivene er laget. Mest vanlig er som sagt ZIP.

De som har etternavnene TAR, Z, GZ, TAZ, TGZ, er UNIX-filer.

ARC, ARJ, LZH er eldre formater. Samme prinsipp som zip-filer. Men f.eks. WinZip programmet må ha eksterne programmer i tillegg for å pakke dem ut. (sier hjelpedokumentasjonen).

For de fleste vanlige gjennomsnittsbrukere er ZIP-filene og selvutpakkede EXE filer de vi møter mest.

I denne omgang vil jeg beskrive enkel bruk av pakking og utpakking av filer v. h. a. WinZip.

Men andre programmer fins: PKZIP for DOS, WinZIP for Windows og PKZIP 2.60 for Windows 3.1 for å nevne noen.

PAKKING

Start WINZIP (som eksempel er brukt 8.0 versjon med Win98.

Stå i hovedvinduet:

Lag nytt arkiv med disse to filene: Velg File-New Archive, eller klikk ikon "New".

Du får opp en dialogboks hvor du velger hvor du vil lagre arkivet:

Jeg har valgt diskettstasjonen A: og kaller arkivet "test".

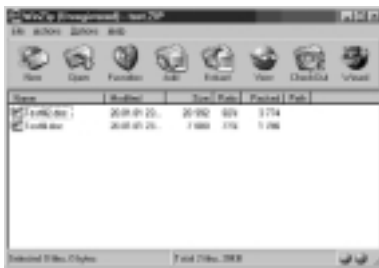
Klikk OK

Nå skal du legge til filene dine. Dialogboksen Add kommer:

Bla deg frem til filene på vanlig måte. Merk filene. (Hold nede Ctrl-tasten og klikk på filnavnene) Klikk "Add".

Da jobber WinZip, og når det er ferdig, får du opp hovedvinduet med de pakke- de filene vist:

Den viser filnavn, dato for modified filstørrelse (antall byte), prosent pakking, filstørrelse (byte) i pakket versjon.

Hvis du går inn i Windows Utforsker og titter på innholdet på disketten, vil du se at du har fått en fil der som heter "test."

UTPAKKING

Nå skal vi den motsatte vei, nemlig pakke filene ut igjen.

I hovedvinduet velger du nå: File-Open Archive, eller du klikker "Open"

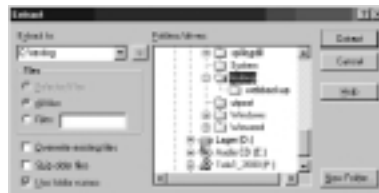
Du får dialogboksen "Open Archive, og du velger filen du vil åpne. Her åpner vi altså test. Symbolet foran viser at det er et arkiv.

Merk filen og klikk "Åpne"

I hovedvinduet: Merk filer og klikk "Extract".

I dialogboksen "Extract" leter du deg til den katalogen du vil legge filene i. Klikk "Extract".

Hvis du vil, kan du se på filene ved å merke dem og klikke "View". Du finner samme menyvalg som ikonene på menylinjen øverst.

WinZip har mange funksjoner, men i denne omgang har jeg kun tatt det enkleste, og som man har mest bruk for, å få pakket inn og ut filer.

Leiecontract, tinglyst i Stenkjær 1883 innsendt av Martin Mjelva på DISforum:

STOD FORMANDSKAB

UDLEJECONTRACT

Imellem Undertegnede Henrik Reitlo, Eier av Gaard No. 142, Øvre Klevgade i Søndre Stenkjær, udlejer til Frk. Lund 5 Værelser og Køken i fuldstændig Stand for den Sum af 62 Speciedaler og 60 Skilling om Aaret. Pengene skal erlægges paa Forhaand, det halve hvert halve Aar. Og hvis Betalingen skulde fejle, saa har jeg Ræt til at tage Pant i Frøgenens fornemste Dele og Møbler. Værelsene ere nyoppussede med fineste Zinkhvidt og kogt Linolie under Taget og paa Væggene. I tvende med Ultramarine og det tredie tapetseret med Engelsk Tapet til 21 Skilling for Rullen. Når jeg har gaaet til den Bekostning, saa kommer det at jeg gaar ud ifra at en Agt-værdig Kvinde ikke vil spolere og fli til Værelsene som den forige Lejetager gjorde, som drog ind Kortspillere og Mistænkeligheder af begge Kjøen, og som spyttede paa Gulvet og Væggene.

Kjøkkenet er Sæbevasket, rensed med mine egne Penge, og forlanger jeg at det holdes i Stand, og ikke som tidligere med ildebedærved Lugt som kunde sætte en i Mismot til langt paa Nat.

De ydre Rom og Bekvæmmeligheder er ikke de mindst vigtige, og fordrer jeg af Frøgen at hun ikke som Forige Lejetager lod sine Kamerader sitte paa Aftrædelsen lange Rider, saa det hændte at jeg selv maatte gaa til Naboen naar jeg ikke kunde vente længer.

Ligesaa at Veden blir hugget om Dagen og ikke vaagnes op med dump i Stabben om Natten, og en saadan fin Frøgen med bestemte Følelser maa bestemme sig til at alt gaar rigtig tilværks som jeg haaber. Og i Kjælleren maa alle Døre holdes lugget som den Skarv ikke brugede, men ifjor frøs Potededesen og fem Kaalhoveder og en Skjæppe Gulerod. For at faa Ræt paa ham ta betale Skaden kom en Sagfører ham til Hjælp, de vil nu helst hjælpe Skarvene. Jeg haver derfor nu mine Regler som Frøgenen har at rætte sig efter og Overholde, ligesom jeg respekterer alt Fornødent og være Medgjærlig naar hendes Fordringer er Naturlige og ikke overskrider hvad jeg med Rimelighed kan paatage mig.

Stenkjær, den 6. October 1865

Som Udlejer: Som Lejetager:
HENRIK REITLO
AUGUSTA LUND

Tinglyst ved Inderøens Sorenskriverembede.

Fantastisk hjelpemiddel

Siviløkonom **Paal Røiri** (født 1932) var fra 1985 og frem til oppnådd pensjonsalder banksjef i Kreditkassen. Før dette var han i over 20 år ansatt i Oslo Skinnauksjoner S/L, fra 1974 til 1985 som administrerende direktør. Under sin pensjonisttilværelse dyrker han flere hobbies. Eksempelvis medisinske studier (se: www.mamut.com/vitaminsc) og slektsgransking. Han utga sin første slektsbok "Røiri-ætten" i 1959. Før han startet på en ny slektsbok tok han eksamen i paleografi (gammel håndskrift) ved Universitetet i Oslo. Ny slektsbok ble utgitt i juni 2000 (se: www.mamut.com/roeiri). Han har avholdt et par kurs i slektsgransking for nybegynnere.

Den nye DISBYT-basen åpner helt nye muligheter for oss som bruker data i vårt arbeid med slektsgransking. Dette innlegget i Slekt og Data sikter mot å forklare hva som gjør det nye tilbudet fra DIS-Norge så interessant for meg.

Det er ganske enkelt et nytt fantastisk hjelpemiddel for slektsgranskere

INSENDING AV GEDCOM-FIL

Det hele starter med et bidrag fra meg til DISBYT-basen. Jeg sender en GEDCOM-fil med mine slektsdata som vedlegg til e-mail til en av de som er kontaktpersoner. (GEDCOM-filen produseres av mitt slektsprogram Brother's Keeper med et enkelt tastetrykk.)

MOTTAK AV FILER FRA DISBYT-BASEN

Relativt omgående mottar jeg en rekke filer. Jeg skal ikke gå inn på alle her, men peke på et par som jeg finner spesielt interessante.

Filen *.num lister opp treff i DISBYT-basen sortert med hensyn på medlem, og viser at et annet medlem arbeider med personer og steder som kan ha tilknytning til noe av det jeg har registrert. For hvert medlem vises først navn og adresse samt bl.a. e-mailadresse og dato for siste gang medlemmets bidrag ble kjørt. For hver enkelt person som systemet har funnet at jeg også muligens har, vises et treffnivåssiffer, samt fornavn, etternavn, kommune, fylke, fødselsdato og dødsdato.

Treffnivåssifferet er definert ifølge denne skalaen:

Nivå 3 - Etternavn og sted er identiske. Årstallene overlappende.

Nivå 4 - Hele navnet og stedet er identiske. Årstallene overlappende.

Nivå 5 - Hele navnet, stedet og ett årstall er identiske.

Nivå 6 - Hele navnet, stedet og begge årstallene er identiske.

Nivå 7 - Hele navnet, stedet og ett årstall er identiske. Foreldre med barn fins.

Nivå 8 - Hele navnet, stedet og begge årstallene er identiske. Foreldre med barn fins.

Filen avsluttes med å summere opp antall treff for hvert enkelt treffnivå.

Filen *.sum lister opp statistiske data for kjøringen av min GEDCOM-fil. Det dreier seg om antall personer funnet i filen, antall personer som er ekstrahert, antall personer som er avvist fordi dataene ikke er gamle nok, antall personer med datanotiser ute av kronologisk sekvens, antall ekteskap funnet i filen, antall datanotiser som er avvist pga. ukjent sted, samt antall personer som mangler alle kilder. Denne filen er ikke minst interessant når jeg mottar kjøringensresultat nr. 2 og etterfølgende.

MIN BRUK AV FILENE FRA DISBYT-BASEN

Jeg gjennomgår *.num-filen. Spesielt interessant er det med personer på høyt treffnivå.

De som jeg ønsker å gjøre noe med, går jeg inn på i DISTREFF. Ved å "klatre"

i slekstrærne finner jeg raskt ut om det virkelig er de samme personene som jeg ønsker mer data om.

For slike personer kjører jeg fra slektsprogrammet mitt ut anerapport i bokformat, alternativt slektsbok over vedkommendes etterkommere i generasjoner.

Jeg sender nevnte dokument som vedlegg til e-mail til det medlemmet som jeg har funnet har informasjon om personene jeg søker mer data om. Samtidig anmoder jeg om tilsvarende fil tilbake. Erfaringen hittil er stor samarbeidsinteresse hos de jeg kontakter.

Med det nye systemet synes jeg at DIS-Norge har tatt et stort steg i riktig retning for å lette datamessig samarbeid mellom foreningens medlemmer. Jeg venter at det enkelte medlem vil finne det interessant å sende inn GEDCOM-fil mange ganger, fordi det i mellomtiden er registrert nye slektsdata fra andre medlemmer, hvilket vil føre til at antall treff øker.

DET PRAKTISKE RESULTAT AV DISBYT-KJØRINGENE SÅ LANGT

For å gi et lite bilde av hva DISBYT-kjøringene har gitt meg så langt, kan jeg opplyse at ved siste kjøring leverte jeg data om 7990 personer. Av disse kunne data om 7255 personer benyttes. (En del var selv sagt av for ny dato til at de kunne legges inn i DISBYT-basen). For

disse 7255 personene fikk jeg en oversikt over 417 medlemmer av DIS-Norge som til sammen ga meg følgende treff:

903 treff nivå 3
871 treff nivå 4
579 treff nivå 5
69 treff nivå 6
867 treff nivå 7
246 treff nivå 8
3535 treff totalt

Dette sier litt om mulighetene som medlemmene har til å samarbeide via DISBYT-basen.

Med det nye systemet synes jeg at DIS-Norge har tatt et stort steg i riktig retning for å lette datamessig samarbeid mellom foreningens medlemmer.

Jeg venter at det enkelte medlem vil finne det interessant å sende inn GEDCOM-fil mange ganger, fordi det i mellomtiden er registrert nye slektsdata fra andre medlemmer, hvilket vil føre til at antall treff øker.

Annonsepriser Slekt og Data

Tekstside 1 farge (sort) / fire-farger

1/1 side kr 6.000 / 8.500

1/2 side kr 3.750 / 5.000

1/4 side kr 2.000 / 3.000

Omslag 4 farger:

1/1 side kr 10.000

1/2 side kr 6.000

1/4 side kr 3.500

Ved flere innrykk gis det rabatt.
Kontakt redaktøren.

GEDcom eksportproblem?

AV ALF CHRISTOPHERSEN

Mange oppgir Gedcom-eksport som flaskehals ved bidragsinnsendelse til DISTreff. Her er det slik at hvert enkelt program har sin spesielle løsning, så en generell omtale om hvordan du skal lage Gedcom-eksport fra ditt program og som dekker alle programmer, er umulig. Men, side nF1 er standard knapp for Hjelp under Windows og Mac. Der vil du helt sikkert finne mer informasjon om hvordan du skal lage en full Gedcom-eksport der. Der vil du også sikkert finne ut hvordan du skal lage en eksport av bare deler av databasen og gå frem for å lage et slikt utvalg. Dog er det en idé at du eksporterer alle personer fra databasen, så fremt du ikke har mye data du har fått av venner og bekjente, og som du ikke vil ta med fordi andre da får tilslag mot

materiale du selv ikke har samlet inn. For å bøte på det verste med problemer med å lage Gedcom-uttrekk, har vi i lang tid hatt tilgjengelig på nettet flere beskrivelser av hvordan du skal lage en eksport. Problemet er bare at det er tydelig at mange ikke leser disse sidene. Ja, du har vel lagret hurtigvei til adressen nedenfor og ikke bare til selve søkesiden ?? Da finner du aldri meldingene vi forsøker å overbringe deg!!

Du finner beskrivelsene under hovedsiden www.disnorge.no/distreff/ og hvis du følger lenken 'Bidragsinnsendelse' i ventre menybilde, 'Lage bidrag', 'Produksjon av bidrag' og til slutt velger ditt program, så vil du finne det viktigste. Du kan velge en generell beskrivelse av Gedcom, BK for DOS, BKW

5.2, BKW 6.0, Disgen, Embla, Reunion for Windows, FTM 7.5 og Win Family. Andre programmer har medlemmene våre ikke bidratt med beskrivelser til, så hvis du har mulighet til å lage noe liknende det som finnes her for ditt program, hadde det vært kjempeflott.

KOMPRIMERING AV GEDCOM-FIL ER OGSÅ ET PROBLEM FOR MANGE.

Er problemet ditt komprimering, så slå opp på tilsvarende side om komprimering av bidrag. Her finner du lenker til zip-programvare både for Windows og DOS.

Vi ser frem til ditt DISTreff-bidrag!

Siri Resset, jobber som bioingeniør og IT-konsulent på RiT. Bosatt i Trondheim med samboer og PC. Slektsforskningen dreier seg geografisk om Gudbrandsdalen stort sett. Siden videreutdanning innen EDB i 94/95 og diverse internettkurs siden, er EDB blitt både hobby og levebrød. Forsøker å bidra med datastoff etter beste evne- og etter ønske fra medlemmene om hva som er behov for å lære mere om.

Små programsnutter kan gjøre stor skade og gi mange frustrasjoner

Datavirus er en av mange frustrasjoner en PC-bruker kan oppleve. Det er nyttig å ha litt bakgrunnsinformasjon om hva som skjer når du får virus på maskinen din og hva du kan gjøre for å unngå det.

Det er mange måter å få virus på. Virus kan overføres med programmer som ser helt ufarlige ut. En liten del av kjørbare program kan ha programmert inn en liten snutt som er laget slik at det kan forårsake ulike problemer. F.eks. kan det slette filer, ødelegge oppstartsrutiner på PC-en m.m. Virus kan overføres fra disketter som er brukt på en infisert maskin først, og så brukes på en "ren" maskin.

Vær derfor obs på bruk av disketter mellom maskiner. Både private disketter og disketter med kjøpt programvare kan være potensielle viruskilder.

Vær obs på piratkopiert programvare. Programvare lastet ned fra suspekterte kilder fra internett, er en stor risiko. Vurder alltid sidene du går inn på, om de er til å stole på.

Vedlegg med epost som viruskilde er også, som kjent fra media, et voksende problem. Det er ikke selve meldingen som er farlig, men når du ÅPNER vedlegget og "kjører det" - da kan filen ha egenskaper som ødelegger ting på PC-en din. Det er i vedlegget viruset befinner seg.

Et eksempel er Melissa-viruset, som nå har dukket opp igjen. Jeg fant en artikkel i VG som sier at den nye varianten angriper Macintosh-maskiner gjennom Microsoft Word 2001. Det nye viruset angriper gjennom et program som ikke det finnes beskyttelse for ennå. Det er registrert rundt 1000-tilfeller.

Det er funnet hittil i England, Holland og Tyskland, og noen tilfeller i USA. Viruset går inn i innboksen på e-postprogrammet og kopierer de 50 første navnene. Artikkelen sier at det ikke er registrert noen i Norge ennå. Viruset sprer seg via en e-post med beskjedden: "Important Message From ...<navn> ". Vanligvis brukes navnet Anniv.DOC vedlegget i mailen.

Ofte oppdager en ikke med en gang at maskinen har fått virus. Vær obs hvis maskinen etter en tid oppfører seg uvanlig, f.eks. bruker lang tid på oppstart, ting forsvinner, programmer blir ustabile, skjermen blir svart uten grunn, osv. Noen virus er programmert til å virke på bestemt tidspunkt. ("tidsinnstilt bombe") eller ved bestemte tastetrykk. Andre er av typen "stealth-virus". Disse er laget slik at de skjuler seg, og kan se ut som normale filer for antivirusprogrammene. Noen er slik at de kan omforme seg (er polymorfe) og endrer seg ved hver infeksjon.

Siden det kan ta en tid før viruset oppdages, må en ha i bakhodet om en har

utvekslet disketter og filer med andre i det siste.

VIRUSTYPER

Det fins mange typer virus og de oppfører seg ulikt alt etter type.

FILVIRUS:

Knyttet til en programfil, for eksempel en *.EXE eller en *.COM-fil, og har ulike måter å infisere andre programfiler på. De infiserer programfiler når du kjører filene. Filvirus kan overføres mellom lagringsmedia og kan spre seg i et nettverk

SYSTEMVIRUS

Ligger på disketter (spres bare via disketter) uten at de oppdages.

Når du slår på maskinen, eller restarter den, vil det infisere Bootsektoren (oppstartssektoren) hvis den infiserte disketten ligger i maskinen. Virustypen er uavhengig av operativsystem og spres lettere enn filvirus.

MAKROVIRUS

Kan ligge i dokumenter som makrospråk. Programmer som bruker makroer, er utsatt. Word, Excel, WordPro og Acces-dokumenter kan altså inneholde latente makrovirus. Når dokumentet åpnes, begynner viruset å "jobbe".

De kan slette ting, endre menyvalg m.m. De kan spre seg fra et dokument til et annet.

COMPANIONVIRUS

Disse leter etter *.EXE-filer, og de lager en *.COM-kopi og viruset legges inn der. Siden *.COM-filer kjøres før *.EXE-filer, vil programmet kjøres på vanlig måte, og alt ser normalt ut.

DROPPERVIRUS

Dette er et program som installerer et virus på maskinen. dvs viruset ligger "inni" dropperprogrammet. Det kan hete f.eks. noe med "readme" for å lure brukeren til å starte det.

MULTIPARTITEVIRUS

De er en kombinasjon av ulike typer virus. De infiserer oppstartsområder og kjørbare filer. De kan infisere via nettverk.

VIRUSLIGNEDE PROGRAM

WORMS (ORM)

De overfører seg selv til andre datasystemer via nettverk. De overbelaster systemet ved stadig å formere seg hit og dit i nettverket.

TROJANSK HEST

En trojansk hest infiserer maskinene via filer som helt normale ut, men den er laget for å utføre skader, f.eks formaterer en harddisk.

HOAX-VIRUS (LUREVIRUS)

Dette er beskjed, som regel sendt på e-mail eller nyhetsgrupper, og laget bare for å spre frykt, usikkerhet og tvil. De som sender slike narrevirus, benytter seg av mangelen på kunnskap og benytter seg av at folk lar seg lure til å tro at de har fått virus og så sender meldingen videre. Narrevirus er trusler som egentlig ikke eksisterer- bare lurei altså.

De fleste hoax-virus er slik at de advarer deg om at hvis du leser en e-mail med et tema, vil det aktivere et virus som vil ødelegge data og/eller utstyret. (Men husk på at en melding kan ha et vedlegg som kan gi problem.)

Vær derfor mistenksom hvis du får en melding som advarer deg mot å lese noe eller sende noe videre. Det er ikke verdt å la virusmakere ha det moro.

MINSK RISIKOEN FOR VIRUS

Bruk antivirusprogrammer. Gjerne et par ulike, siden ikke alle nødvendigvis har definisjoner på alle virus. Oppdater programmene jevnlig slik at du har siste versjon med virusdefinisjoner. Ta jevnlig kontroll av maskin og disketter med virusprogram. Innstill gjerne maskinen slik at den sjekker for virus ved oppstart.

Vær obs på hvilke programmer du installerer hvor. Vær forsiktig med å installere "spill og dill" på systemer med viktige dokumenter og programvare.

Hvis virus er oppdaget i systemet, kontroller alle disketter som har vært brukt på maskinen, sjekk dokumenter og sjekk serveren. Ha en god sikkerhetspolicy for systemet ditt. Ha oversikt over hvem som har tilgang til systemet

Ta jevnlig sikkerhetskopi av viktige ting slik at du kan legge tilbake etter opprenskning. Ha også f.eks. en virusfri nødoppstartdiskett lett tilgjengelig.

Vær obs på nye infeksjoner av virus som er fjernet før.

ANTIVIRUSPROGRAMMER:

Det fins en del på markedet. Noen kjente er Norman Virus Control, F-secure Anti-virus, Norton Antivirus. De har hver sine bruksmåter hvordan de søker etter virus og renser opp. Av plasshensyn tas ikke med programbeskrivelser i denne artikkelen.

Her finner du antivirusprogram

Det beste er selvsagt å installere et skikkelig antivirusprogram og passe på at det alltid er oppdatert. Har du ikke et slik program kan du benytte en av disse web-baserte virus-skanerene:

www.antivirus.com (gå til *House Call* - finner de fleste virus og fjerner dem)

www.pcpitstop.com (analyserer i tillegg disken din og gir deg tips til bedre ytelse)

www.symantec.com/securitycheck (finner virus, men fjerner ikke)

Sjargong, slang, leksiko

Denne artikkelen er skrevet av Tor Kjølborg, Internet BUSINESS University.

"Hva er vitsen med verdens beste produkt hvis ingen kjøper det? Hva er vitsen med en hjemmeside uten trafikk? Hva er vitsen med trafikk hvis ingen handler?" Internet BUSINESS University gir deg hundrevis av Internett Marketing Tips. <http://www.ibuniversity.com>

Hender det at du leser en artikkel hvor forfatteren bruker dataspråk og sjargong som er nesten helt umulig å forstå, og siden kommer du over en artikkel skrevet av en annen forfatter som uttrykker seg helt annerledes om de samme tingene? En kan bli forvirret av mindre.

Eller har du noen gang fått en e-mail fra din ISP som forteller deg at alt du må gjøre for å rette opp et problem er å FTP en axee til rop, og det skyldes sannsynligvis en feil du selv har forårsaket fordi du har tuklet med din pop. Forvirrende? JA!

Frustrerende? Det kan du skrive opp!

Å kommunisere forståelig på Internett om business kan ofte bli en tålmodighetsprøve. Noen ganger er det faktisk mer behagelig å rive seg i håret!

Jeg tør nesten vedde på at bare halvparten av dere **egentlig** vet hva URL står for. Jeg tror du vet at det står for en webside adresse, men vet du hva bokstavene betyr?

For å kommunisere forståelig, er det viktig å snakke samme språk som alle andre, og siden de fleste ordbøker enda ikke har innført Internett-begrepene, har vi satt sammen et minileksikon med noen av de vanligst benyttede begrepene.

Her følger en liten veileder som forklarer hva disse begrepene og uttrykkene **egentlig** står for:

ASCII

American Standard Code for Information Interchange.

Det var vel opplysende, ikke sant? Dette betyr at det gjelder en fullstendig

uformatert tekst. Ingen spesialfonter, ingen fetskrift, ingen kursiv, ingen understreknings. Ikke annet enn ren tekst, tabulatorer og linjeskift.

Mesteparten av din e-mail kommer slik. Hvis e-mail programmet ditt tillater bruk av spesialfonter, farger og tekststil, må du bruke det varsomt, for det er ikke sikkert de du sender mail til har de samme mulighetene. Det de da ser er en side full av koder, og budskapet ditt blir borte i all forvirringen.

AUTORESPONDER

Som ordet indikerer sender en auto-responder en automatisk respons i form av en e-mail. En besøkende kan be om informasjon ved å sende en e-mail til en autoresponder ved å klikke på en online link.

Du kan installere autorespondere til å sende ut salgsinformasjon, brev, oppfølgingsforespørsler eller meldinger. Hvis du ikke kan besvare en e-mail umiddelbart, kan du få en autoresponder til å sende beskjed om at du f.eks. er "borte fra kontoret fram til xx.xx, men at de vil få svar i løpet av 48 timer" eller noe annet.

Noen ISP firmaer tilbyr autorespondere mot betaling. Du kan installere et ubegrenset antall autorespondere ved bruk av en programvare som f. eks. Mailloop: <http://www.ibuniversity.com/produkter/mailloop.asp>.

BROWSER

På norsk: Nettleser. Programvare som går til en Internett adresse og leser HTML, Javascript, CGI skrift etc. Den omformer kode fra å se slik ut:

```
<html>
<head>
</head>
<body>
<p><b>Hei!!</b></p>
</body>
</html>
```

til å se slik ut:

Hei!!

De vanligste nettleserne er Netscape Navigator og Internet Explorer, som begge kan lastes ned gratis fra henholdsvis <http://www.netscape.com> og <http://www.microsoft.com>.

CGI (CGI-SCRIPT)

CGI står for Common Gateway Interface, som er en standard for utveksling av informasjon mellom data-programmer. Et CGI-script er et lite program som fungerer som et mellomledd mellom websider og andre programmer eller data på webserveren. CGI script brukes normalt for å analysere informasjonen som skrives inn i web-skjemaer.

Du finner hundrevis av gratis CGI script-programmer på <http://www.cgi-re-sources.com>

n - hva betyr alt sammen?

COOKIE

En velsmakende delikatesse! Men også en kilde til mye mistenkeliggjøring og kontrovers. Når du besøker visse nettsteder, skrives det en liten fil inn på harddisken din. Denne filen kalles en cookie. En cookie brukes ofte som et ID-nummer, men kan også inneholde annen informasjon, for eksempel hvilke søkeord du har brukt på den siden tidligere, når du sist besøkte siden, navn og adresse, eller hvilken musikk du er interessert i. Når du kommer tilbake og besøker siden på nytt, vet de at du har vært der før, og kan tilpasse informasjonen deretter.

Med mindre du oppgir ditt navn og annen informasjon, er det ingen måte de kan finne ut hvem du er, og bare den siden som har plassert en cookie kan spore den.

Hvorfor blir de brukt? Den åpenbare årsaken er selvfølgelig å kunne skjelne nye besøkende fra gjengangerne og kunne registrere hvor på et nettsted kunden kommer inn. Men det finnes andre bruksområder også. Jeg skal gi deg to eksempler:

Jeg har en venn som ofte besøker en site som inneholder filmanmeldelser. Da hun besøkte dette nettstedet første gang, kunne hun oppgi om det var spesielle kategorier filmer som interesserte henne mest. Slik informasjon blir linket til en cookie på hennes harddisk. Når hun siden besøker denne siden blir den informasjon hun får automatisk skreddersydd til hennes interesser. Hvis hun gikk til samme site fra en annen PC, ville hun ikke få de skreddersydde opplysningene i det hele tatt. Hvorfor? Fordi en cookie er plassert på datamaskinens harddisk, og IKKE knyttet til personen.

Et annet eksempel er flere av de distributørprogrammene som finnes på nettet. Når en besøkende klikker seg gjennom fra en distributørs nettsted til hovedforhandlerens site, blir en cookie plassert på den besøkendes harddisk. Og denne "kjeksken" linker den besøkende til forhandleren. Hvis den besøkende bestiller noe, vet hovedforhandleren hvilken distributør som skal ha provisjon, selv om den besøkende kommer til hovedforhandlerens site måneder eller år senere.

Cookien tar ikke opp mye plass på en harddisk og hvis du ikke oppgir navn, telefonnummer etc. er det ingen som vet hvem du er. Cookies er bare nyttige for de nettstedene som har gitt dem til deg.

DIRECTORY

På norsk: Katalog. De består av et enormt antall oppføringer av web-adresser organisert i kategorier. En katalog er ikke en søkemotor, selv om mange blander sammen begrepene. De er organisert i kategorier, og ikke etter søkeord. Det er stor begrensning på hvor mange oppføringer du kan ha i en katalog, mens du kan ha et uendelig antall ord i en søkemotor.

Yahoo: <http://www.yahoo.com> og
Look Smart: <http://www.looksmart.com>
er eksempler på kataloger.

DOMENENAVN

Et navn som unikt identifiserer nettstedet ditt, og som er et "alias" for den uforståelige IP-adressen.

Alle domenenavn har et suffiks som indikerer hvilket øverste nivå domenenavnet tilhører. Internett begynte med et begrenset antall toppnivå domemenavn, bl. a.

gov

offentlige byråer (Government)

edu

utdannelses institusjoner (Education)

org

organisasjoner (nonprofit)

mil

militært

com

kommersiell virksomhet

net

nettverks organisasjoner

no

Norge

P. g. a. mangel på toppnivå domenenavn ble en ny gruppe suffikser lagt til i 1998. Domemenavnet er reklamen din. Det er måten folk blir kjent med deg og det de besøkende skriver inn som en URL. Internett er imidlertid basert på IP adresser (en rekke tall), ikke domenenavn (se også "IP adresse"). Derfor kreves en DNS (Domene-Navn Server) for å oversette domenenavnene til IP adresser. Når du kjøper website plass hos en nettvert, får du som regel et domenenavn å forholde deg til. Dette domenenavnet knyttes til serveren der sidene dine fysisk befinner seg med IP-adressen. Hvis du skifter internett-leverandør, eller skifter server, vil IP-adressen forandre seg. DNS-serverne har imidlertid oversikt over dette, og gjøres oppmerksomme på endringen, slik at det samme domenenavnet peker til den nye IP adressen.

EZINE

Et elektronisk magasin, som sendes som e-mail til en liste med abonnenter.

FTP

Den lange betegnelsen er File Transfer Protocol. Det er en metode for å overføre og behandle datafiler over internett. For å benytte FTP kan du bruke et

FTP-program (det finnes hundrevis, også gratis), en browser, eller (for innvidde) MSDOS-kommandolinjen i Windows. Opplasting av filer til ditt nettsted gjøres ofte ved hjelp av FTP.

HTML

HyperText Markup Language er den koden nettlesere tolker og oversetter til den type sider du kan se på skjermen. Den instruerer nettleseren hvordan den skal formatere og hvor tekst, grafikk, skjemaer, lyd og bilder skal plasseres.

For å se et eksempel på HTML og hvordan det ser ut i en nettleser se definisjonen på "Browser" ovenfor.

HYPERLINK

Når du klikker på en hyperlink navigerer browseren til et annet sted. Det kan være et annet sted på samme web-side, en ny webside på samme site, eller til et helt annet nettsted. Hyperlinker er vanligvis understreket og i en annen farge, som f. eks. <http://www.ibuniversity.com>. Hyperlinker kan også lages som piler, taster eller annen form for grafikk.

IP ADRESSE

Internet Protocol adresse - adressen til en datamaskin koblet til et internettbasert nettverk. Hver eneste server og hver eneste PC må ha hver sin unike IP adresse for å kunne være "på nett". Formatet til en IP adresse består av fire sett tall adskilt med punktum. Hvert tall kan være fra null til 255. F. eks.: 20.248.118.23 kan være en IP adresse. InterNIC Registration Service tildeler Internett adresser som identifiserer et gitt nettverk og en vert i dette nettverket. Din nettvært gir deg en IP adresse som knyttes til ditt domenenavn. (se også "Domenenavn")

Fordi antall ubrukte Internett adresser begynner å bli faretruende lite, kommer et nytt system ved navn CIDR til å erstatte nåværende system.

ISP

ISP står for Internet Service Provider. Det er det selskapet som gir deg tilgang til (og en adresse på) Internett.

ISP er knyttet til Internett 24 timer i døgnet (i alle fall i teorien). Bindeleddet mellom din PC og ISP kan være en telefonlinje (modem / ISDN / ADSL), kabel-TV (hvis det finnes i ditt område), fiber-optikk (dyrt og lite tilgjengelig enda), eller direkte bredbåndslinjer (mest aktuelt for bedrifter).

META TAGS

Meta Tags er "tilleggsinformasjon" som hører til nettsiden din, men som ikke synes i browseren. De brukes ofte til å angi hva slags HTML-editor som ble brukt til å lage siden, eller om den skal oppfriskes etter et gitt intervall. Den viktigste og vanligste bruken er imidlertid å gi en beskrivelse og nøkkelord til søkemotorene.

OMDIRIGERING (REDIRECT)

En omdirigering er noe som skjer når du skriver inn adressen på en side og kommer til en helt annen side. Omdirigering skjer gjerne ved hjelp av CGI scripts eller Meta tags, som forteller browseren at den skal hente fram en annen side.

Omdirigering kan være praktisk hvis du flytter en side fra et nettsted som har mange eksisterende linker, eller ønsker å lede besøkende til en annen site.

PDF

PDF står for Portable Document Format. Det er en annen måte å forma-

tere en fil på, på lik linje som f.eks. ASCII eller HTML. Formatet eies av Adobe Systems Inc. Hvis du mottar en PDF fil kan den leses ved hjelp av Adobe Acrobat Reader, og kan benyttes både på bl.a. Windows-baserte PC'er, Unix/Linux, Sun Solaris og Macintosh-maskiner. PDF filer blir i stadig større grad benyttet i forbindelse med e-bøker og av store bedrifter og offentlige kontorer.

For å få en gratis kopi av Acrobat Reader kan du gå til <http://www.adobe.com/products/acrobat/main.html>.

SIKKERTILKOPLING

Hvis du skal ta imot betaling eller personlige opplysninger på en website trenger du tilgang til en sikker server. En sikker server krypterer alle data som sendes mellom browseren og serveren. Dermed kan personlig informasjon og f.eks. kredittkortnummer sendes over nettet uten fare for at den "stjeles" av uheldige personer.

Det er ulike "tegn" som viser at du er på en sikker side. Hvis du er på Internet Explorer får du se et ikon som viser en hengelås. Med Netscape ser du enten en solid nøkkel, eller du ser den samme hengelåsen som Microsoft bruker.

Du behøver ikke å ha hele nettstedet ditt sikret på denne måten. Det gjelder bare bestillingssiden som skal inneholde personlig informasjon, kredittkortnummer etc.

SPAM

Uoppfordret e-mail sendt til et stort antall mennesker. Det gjelder også hvis du sender ut en melding til et stort antall nyhetsgrupper.

Din ISP kan stenge e-mail kontoen din

hvis du sender spam, og nettverten kan slutte å betjene deg hvis du sender spam. "Vær varsom" er stikkordene her.

SPAMDEXING

"Søkeord-stappe" i din Meta tag i den hensikt å få en bedre plassering i søkemotorene. Dette er ikke fullt så farlig som spamming, men kan forårsake at søkemotorene nekter å registrere deg, hvis de finner ut hva du holder på med!

SPIDER

Når søkemotorene "indekserer" eller registrerer en site sender de ut "edderkopper" som kryper gjennom siden, sjekker innhold og følger linker. Søkemotorene indekserer deretter siden ved hjelp av stadig endrede algoritmer. Det er algoritmene som avgjør hvilken plassering siden din får. Noen søkemotorers edderkopper bruker Meta tags (se over), andre ikke.

SØKEMOTOR

Søkemotorer brukes som verktøy for å finne relevante nettsteder. Når du besøker en søkemotor skriver du inn søkeord eller setninger. Søkemotorene bruker sin teknologi for å finne nettsteder som stemmer med de søkeordene som er benyttet. Hver søkemotor har sine egne kriterier som de "rangerer" og lister et nettsted med. Du får forskjellige resultater når du søker etter samme søkeord kombinasjoner og bruker forskjellige søkemotorer.

Å få en god plassering for en website eller en webside i søkemotorene er en viktig del av å bygge opp trafikken på siden din.

Vi gir ut en e-bok "Alt du behøver å vite om søkemotorer" i løpet av no-

vember. Følg med på vår side <http://www.ibuniversity.com/produkter>.

Dette er noen av de vanligste søkemotorene:

Kvasir: <http://kvasir.sol.no>

Excite: <http://excite.com>

AltaVista: <http://www.altavista.com>

HotBot: <http://www.hotbot.com>

Lycos: <http://www.lycos.com>

Webcrawler: <http://www.webcrawler.com>

Northern Light: <http://www.northern-light.com>

SØKEORD

Et søkeord brukes av mennesker når de leter etter noe og surfer på nettet. Søkeord kan brukes i kombinasjoner eller som setninger for å finne nettsteder som er av interesse for surferen. Folk kan f. eks. bruke søkeord som "internet business", "internet marketing" eller "Tor Kjølberg" for å finne vårt Internet BUSINESS University.

WEB HOST

Brukes ofte synonymt med nettvert eller ISP. Det er det tjenestefirmaet som selger (eller gir) deg plass til hjemmesiden din. Nettvertenes datamaskiner er tilkoplede nettet 24 timer i døgnet.

UCE

Unsolicited Commercial Email. Uoppfordret kommersiell e-mail. Spam. Det er bare en annen måte å si det på. Og for de av dere som ikke vet det:

URL

Uniform Resource Locator. Den unike adressen til en website eller webside. Dette var noen av de vanligste Internett betegnelse. Hvis noen nå skulle be deg FTP informasjon til sin ISP's URL vet du faktisk hva de snakker

om! Og når jeg snakker om edderkopper og meta tags vet du at jeg sannsynligvis snakker om søkemotorer!

Det jeg har presentert deg for her er imidlertid bare toppen av isfjellet. Ifølge New Hacker's Dictionary (som du finner i velassorterte bokhandlere) finnes det tusenvis av ord som har med data og Internett sjargong å gjøre. Bare tenk på ScumOS, search-and-destroy mode eller hva med daemon? I hackerens verden kan til og med ordene SEX eller dongle få deg til å fnise. Men du får det ikke gratis, ikke tale om! Du får finne det ut på egen hånd!

Skulle du komme over en betegnelse eller et akronym du ikke kjenner, kan du slå opp på <http://www.elsewhere.org/jargon>, som er en enklere utgave av ordboken.

Disse ordene hører egentlig ikke hjemme i vanlig business terminologi, men mange bruker dem til personlige ytringer. Hvis du plutselig leser et symbol, som du ikke vet betydningen av, f. eks. dette: {^#} kan kanskje The Unofficial Smiley Dictionary være av interesse: http://eff.org/papers/eegtti/eeg_286.html

Rettelser

Vi beklager at vi i forrige nummer oppga feil adresser til følgende:

Bjørn Marthinsen
Holmenkollveien 74 E
0784 OSLO
bjm@asak.net

og

Viggo Eide
Tlf 755 28 414

Vår felles hukommelse

Norunn Klettum, har drevet med slektsforskning i 30 år, lærer med sosial pedagogikk. Har de siste 10 årene jobbet i voksenopplæring. Leder for mormonerslektsenteret i Oslo.

Hvor blir det arkivert personopplysninger? Riksarkivet - Statsarkivene - Byarkivene - Universitetsarkivene - Fylkesarkivene - Lokalhistoriske arkiv - Museer - Kommunearkiv - IKA (Inter Kommunale Arkiv) - Biblioteker - Privatarkiv - Bedriftsarkiv - Kirkegårder - hjemme - og mange andre steder.

Med god grunn kan arkivene kalles vår felles hukommelse.

ARKIVERKET I NORGE

De offentlige norske arkivene vi i første rekke tenker på, er Riksarkivet, som ligger i Oslo, og de 8 statsarkivene som ligger i Oslo, Bergen, Hamar, Trondheim, Kristiansand, Stavanger, Tromsø og Kongsberg.

I Riksarkivet finnes arkivene etter statlige organer med hele landet som virkefelt; for eksempel departementer og direktorater. I Riksarkivet finnes også en rekke "Privatarkiver" som kan være til stor hjelp i slektsforskning. De består av arbeider fra privatpersoner som har levert sitt arbeide som gave til Riksarkivet.

I Statsarkivene finnes arkivene etter regionale og lokale myndigheter, som fylkesmenn, biskop/prost/prester, fogder, sorenskrivere, lensmenn, likningskontorer, tollkontorer, havnekontorer og forliksråd. Dette kan for eksempel være kirkebøker, skifteprotokoller, pantebøker og branntakstprotokoller. I statsarkivene er det også oppbevart privatarkiver av interesse for slektsforskning. Hvis du er nybegynner i slektsforskning, kan det være nyttig å skaffe seg en håndbok i slektsforskning. Det finnes ganske mange på markedet. En jeg selv synes dekker mange sider ved slekts-

Det krever tid å lete opp og binde sammen slekten på en korrekt måte.

forskning og er klar og oversiktlig, er "VÅRE RØTTER" av Nils Johan Stoa og Per-Øivind Sandberg.

PERSONVERNET I NORGE

De forskjellige arkivsakene er sperret eller klausulert av hensyn til personvernet i et visst antall år.

Kirkebøker er sperret i 80 år etter den siste innføringen.

Klokkerbøker (duplikatbøker) er sperret i 60 år.

Statlige folketellinger er sperret i 80 år. 1910 folketellingen er sperret for 100 år.

Bidragssaker er sperret for 80 år.

Andre saker kan ha forskjellige sperretider, men stort sett er det slik at den eller de personer som er nevnt i kildene, ikke skal bli "gransket" mens de lever.

Det vil ikke si det samme som at det er umulig å få opplysninger om disse personene. Det er mulig å henvende seg til arkivene eller prestekontorene og be om bestemte opplysninger som gjelder ens egen familie.

En må da angi familieforholdet og grunnen til at man vil ha disse opplysningene; for eks. at man holder på med sin slektsforskning. I de fleste tilfellene vil de vise stor hjelpsomhet. Men det er altså ikke mulig selv å få lov til å lete i kildene.

De første kirkebøker som ble ført i Norge, er fra 1623. Men det var helt frivillig ført av presten, og det var nokså tilfeldig hva som kom med av opplysninger.

KIRKEBØKER I NORGE

De første kirkebøker som ble ført i Norge, er fra 1623. Men det var helt frivillig ført av presten, og det var nokså tilfeldig hva som kom med av opplysninger.

Etter hvert ble det vanlig at prestene førte bøker over geistlige handlinger, men før 1814 er det ikke fulgt et bestemt, ensartet mønster på hvordan de skulle føres.

Det er alltid spennende når man tar til med en ukjent kirkebok fra de tidligste tider. Hvordan er de ført? Hvordan skrev presten? Hva har han tatt med? Noen har gjort et praktarbeide og har forsøkt å rubrisere slik at navn, dato, sted og kirkelig handling er lett å lese. Andre skrev med liten, nesten uleselig skrift, og lot alle innføringene komme tett og fortløpende uten avsnitt.

Noen ganger henviser presten i margen til den kirkelige handlingen som er utført.

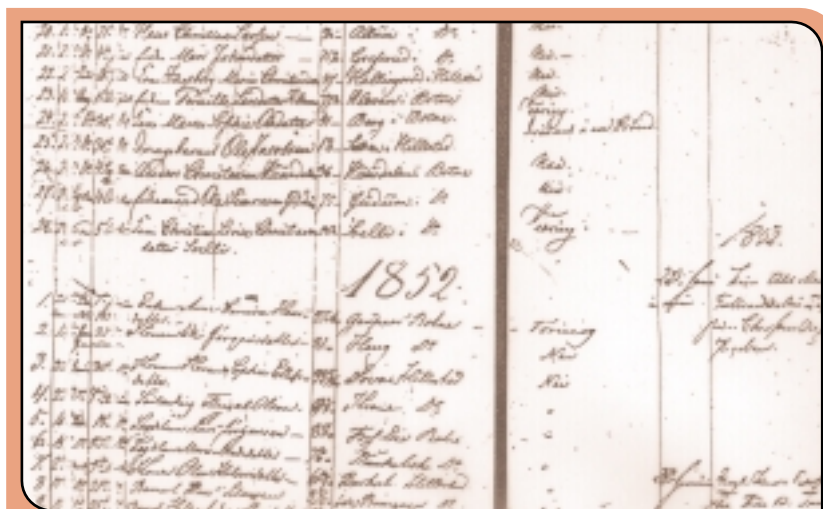
Først i 1814 kom det spesielle kirkebøker hvor alle kirkelige handlinger skulle føres etter et system og på en bestemt måte. Det var nå ferdigtrykte sider og rubrikker og alle handlingene skulle stå hver for seg i kirkeboken. Dette er til stor hjelp i slektsforskningen.

Allikevel har de fleste et stort problem med å tyde den gamle gotiske håndskriften i de eldre kirkebøker. Det kan være til stor nytte å gå et kurs i "Gotisk håndskrift". En annen ting er at ved å lese litt i kirkeboken går det lettere å tyde prestens personlige håndskrift.

Det er ikke til å legge skjul på at det krever tid å lete opp og binde sammen slekten på en korrekt måte.

La oss se litt på hvilke opplysninger som du kan vente finnes i kirkebøkene: De kirkelige handlingene som er innført, er dåp, konfirmasjon, vielse og begravelse. I tillegg er det som oftest ført inn- og utflytningslister for prestegjeldet.

Selvsagt kreves det at du vet "noe" om den familien du leter etter. Vet du for eks. når noen er født, kan du lete etter dåpen fra fødselsdagen og utover. I Norge ble barna som oftest døpt fra de var noen dager gamle til de var noen måneder gamle. Det var ikke tillatt å vente for lenge. Jeg husker jeg fant et barn døpt nesten et år gammelt, men da var foreldrene tiltalt og idømt bot for at "de hadde unnlat å føre sitt barn til dåpen i tide".

Først i 1814 kom det spesielle kirkebøker hvor alle kirkelige handlinger skulle føres etter et system og på en bestemt måte. Det var nå ferdigtrykte sider og rubrikker og alle handlingene skulle stå hver for seg i kirkeboken. Dette er til stor hjelp i slektsforskningen.

HVILKE OPPLYSNINGER FINNER DU SÅ VED DE FORSKJELLIGE INNFØRINGENE?

VED DÅPEN

Barnets navn, fødselsdag, dåpsdag, om det var født i eller utenfor ekteskap, foreldrenes navn, yrke, bosted, navn på faddere (ofte slektninger) og noen ganger når foreldrene var viet

VED KONFIRMASJONEN

Navn, fødsels- og dåpsdato, eventuelt alder, bosted, foreldrenes navn, stilling. I tillegg noen ganger karakter eller omtale ved konfirmasjonen.

VED VIELSEN

Brudgommen og brudens navn, deres bosted, alder, som oftest fødested, brudgommen/brudens fars navn og stilling, forlovere.

VED BEGRAVELSE

Navn, yrke, bosted, alder, ved barns død farens navn, yrke og bosted i tillegg til barnets navn og alder, og ved kvinners død ektemannens navn. I enkelte perioder ble det ført inn hva dødsårsaken var.

I INNFLYTNINGS- OG UTFLYTNINGSLISTENE

Her er det ført opp navn, alder, hvor de kommer fra, hvor de skal reise. Gjelder det hele familier, er alle i familien ført opp navn og alder.

Dessverre syntes ofte presten at dette ikke var av interesse for statskirken da det ikke var en kirkelig handling. Listene er derfor svært ufullstendige. Men er du heldig, kan du finne den du leter etter der.

HVORDAN KNYTTER MAN SAMMEN FAMILIER VED HJELP AV VÅRE KIRKEBØKER?

Det gjøres ved systematisk å lete opp familiemedlemmene. Vet du når noen er gift, leter du etter barn fra vielsesdagen og framover. Finner du ett barn, går du i alle fall ni måneder fram før du begynner å lete etter søsken osv.

Finner du et barn født, og det står at det er født i ekteskap, men ikke vet når foreldrene giftet seg, leter du bakover fra barnets fødselsdag etter ekteskapet. Det er bare ved en nøyaktig gransking en kan være sikker på at vi finner hele familien.

Men vi har stor nytte av å bruke bygdebøker, folketellinger og skifter. Dette hjelper oss å få oversikt over familiene. Deretter går vi til kirkebøkene for å hente de nøyaktige datoene osv. Vi bruker også disse offentlige protokollene til å kontrollere opplysningene i bygdebøkene. På den annen side, stemmer ikke fødselsåret i bygdeboka med fødselsåret i kirkeboka, kan det skyldes at foreldrene fikk et barn som døde og så et nytt av samme kjønn. Da fikk gjerne det siste barnet samme navn som den døde søsteren eller broren.

KIRKEBØKER OG KLOKKERBØKER (DUPLIKATBØKER)

Det var vanlig at alle kirkelige handlinger ble ført i to bøker. Den ene ført av presten; Kirkeboken, den andre ført av klokkeren, Klokkeboken (Duplikatboken).

Disse bøkene ble oppbevart atskilt og skulle være en sikkerhet for at opptegnelsen ble tatt vare på.

Det er en sperretid på 80 år for kirkebøker, mens klokkerbøker har en sperretid på 60 år.

Det var nok meningen at klokkerbøkene skulle innholde færre opplysninger, men erfaringene har vist at klokkerbøkene til sine tider har fyldigere opplysninger enn kirkebøkene og kan være vel så gode å bruke.

Registreringssentral for historiske data (RHD) har overført på data: dåp, konfirmasjon, vielser og begravelser for mange kommuner for tidsrommet 1727-1766. Disse er også utgitt i hefter som står på lesesalen på Riksarkivet

HVOR GÅR DU FOR Å SØKE ETTER DINE FORFEDRE OG HVA FINNES DER?

STED	ADRESSE	HVA FINNES DER
Riksarkivet	Folke Bernadottesvei 21 Postboks 10 Kringsjå 0807 Oslo Tlf. 22 23 74 80	Arkivene etter statlige organer med hele landet som virkefelt. Mange private arkiver. Folketellingene: 1664-1666, 1701, 1801, 1815, 1825, 1835, 1834, 1855, 1865, 1870, 1885, 1891., Statistisk Sentralbyrås materiale, Departementssaker bygdebøker, historieverk m.m.
Statsarkivet i Oslo	Samme sted	Arkiver etter regionale og lokale myndigheter, som fylkesmann, biskop/prost/prest, fogd, sorenskriver, lensmenn, ligningskontor, tollkontor, forliksråd. Bl.a.: kirkebøker, skifteprotokoller, pantebøker, branntakst. Folketellinger: 1875 og 1900. Protokoller for dødsanmeldelser. Private arkiv m.m.
Statsarkivet i Hamar	Lille Strandgt.3 Pb 533 2301 Hamar Tlf. 62 52 36 42	Se over
Statsarkivet i Kristiansand	Marthas vei 1 4604 Kristiansand Tlf. 38 14 55 00	Se over
Statsarkivet i Stavanger	Bergjelandsgt. 30 4012 Stavanger Tlf. 51 50 12 60	Se over
Statsarkivet i Bergen	Årstadveien 22 5000 Bergen Tlf. 55 31 69 94	Se over.
Statsarkivet i Trondheim	Høgskolevegen 12 7000 Trondheim Tlf. 73 88 45 00	Se over
Statsarkivet i Tromsø	Breivika 9005 Tromsø Tlf. 77 67 66 11	Se over
Statsarkivet i Kongsberg	Frogsvei 44 3600 Kongsberg Tlf. 32 86 99 00	Se over
Lokale bibliotek	Se telefonkataloger	Slektsbøker, bygdebøker, personal historiske bøker, kart, aviser og avisutklipp, årbøker o.l.
Nasjonal-Biblioteket (het tidligere: Universitetsbiblioteket)	Drammensveien 42 0242 Oslo Tlf. 22 55 36 30	Skal ha et eksemplar av alt trykt materiell: slektsbøker, bygdebøker, personalhistoriske bøker, kart, aviser og avisutklipp, årbøker o.l. Et stort utklipparkiv ordnet etter slektsnavn
Universitetsbiblioteket	Blindern	Faglig stoff er flyttet fra Solli Plass til Blindern
Byarkivet i Oslo	Maridalsveien 3, 0178 Oslo Tlf.: 22987551	Årlige folketellinger i Oslo fra 1899, Folketellinger fra Aker 1917, 1918, 1921, 1923, 1926, 1935, 1939 og noen eldre tellinger. En del eldre skattemanntall, ligningsprotokoller fra Oslo; 1838-1894 og fra 1905-1960. Wessels kirkebokavskrift og lokal-historiske bøker, dødsmeldinger, begravellesprotokoller, adressebøker, branntakster m.m.

Husk å føre opp kildene dine, det vil lønne seg!

KILDEHENVISNINGER

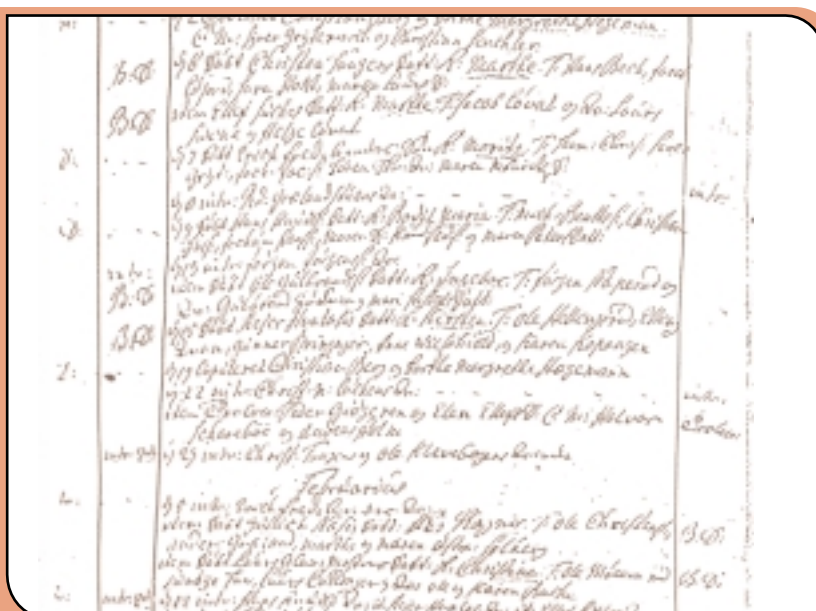
Til slutt vil jeg nevne en svært viktig ting. Husk alltid å skrive ned hvor du fant opplysningen; kildehenvisning. Det skal til alle opplysninger følge en henvisning til hvor du fant opplysningen. Skal du kalles en seriøs forsker, må dette være med. Av egen erfaring vet jeg at hver gang jeg fant en "tråd" i forskningen, var jeg altfor ivrig og utålmodig til å gi meg tid til å notere hvor jeg fant det. Dette var spesielt da jeg startet for over 30 år siden. Resultatet er at i min database er en blanding med opplysninger som det er kildehenvisninger til og mange hvor det ikke er nevnt et ord om hvor jeg fant det. Og tro meg, i ettertid huskes svært lite av hvor du fant opplysningene.

ANDRE STEDER AV INTERESSE:

Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Hellige's Slektsentre:

Oslo	Hekkeveien 9 ,	Tlf.:22384314
Drammen	Elling Holstgt. 15,	Tlf.:32822943
Moss	Nesvn. 29,	Tlf.:69275455
Fredrikstad	Rosenlundsvn. 20,	Tlf.:69397285
Skien	Broene 1	Tlf.:35528768
Bergen	Åsbakken 14	Tlf.:55910510
Trondheim	Erik Jarlsbergsgt.5	Tlf.: 73523143

Aust-Agder Arkivet, Arendal	Tlf.:37021666
Bergen Byarkiv	Tlf.:55966235
Deichmanske Bibliotek, Oslo	Tlf.:22204335
Frelsesarmeens Ettersøkelssesavd.	Tlf.:22112050
Nordmanns-Forbundet	Tlf.:22427514
Norsk Lokalhistorisk Institutt	Tlf.:22022606
Det Norske Utvandrersenteret, Stavanger	Tlf.:51895644
Utvandrermuseet i Hamar	Tlf.:62531168
Norsk Slektshistorisk Forening	Tlf.:22422204
DIS-Norge	Tlf.:22266677

Neste gang tar Slektskolen for seg: Folketellinger og andre kilder.

Norsk kirkeboksmateriale

SAMARBEIDSAVTALE MELLOM RIKSARKIVAREN OG DIS-NORGE OM DATAREGISTRERING OG FORMIDLING AV NORSK KIRKEBOKSMATERIALE

Samarbeidsavtalen ble undertegnet den 3. januar 2001 av riksarkivar John Herstad og DIS-Norges leder Jan Eri

DIS-Norge har inngått ovennevnte samarbeidsavtale med Riksarkivaren, som er den myndigheten som leder Arkivverket i Norge. Arkivverket er en fellesbetegnelse på den statsetaten som omfatter Riksarkivet (i Oslo) og statsarkivene i Hamar, Oslo, Kongsberg, Kristiansand, Stavanger, Bergen, Trondheim og Tromsø. Avtalen ble undertegnet den 3. januar 2001 av riksarkivar John Herstad og DIS-Norges leder Jan Eri ved en liten høytidelighet på førstnevntes kontor.

I korte trekk går avtalen ut på at Arkivverket stiller kirkebokskopier på papir eller andre medier gratis til disposisjon for DIS-Norge, at lokale grupper av frivillige DIS-medlemmer dataregistrerer og korrekturleser materiale på grunnlag av disse kopiene, at Arkivverket foretar noe etterfølgende kvalitetssikring av datamaterialet, og at materialet legges ut gratis for søking i Digitalarkivet så fort det er gjennom den ovennevnte prosessen. Avtalen sier videre at den lokale registreringsgruppen i DIS-Norge kan beholde eiendomsretten til det dataregistrerte materialet i inntil 10 år etter ferdigstilling. Deretter overtar Riksarkivaren eiendomsretten og dermed forvaltningsansvaret. DIS-Norges aktivitetsutvalg for kilderegistrering skal være praktisk og faglig koordinator for registreringsarbeidet.

Hensikten med avtalen er å organisere frivillige, lokale krefter for å øke volumet av kvalitativt akseptabelt, søkbart kirkeboksmateriale på Internett, siden det totale

norske kirkeboksmaterialet er så stort at det ikke er realistisk å få dette dataregistrert av offentlig finansierte registreringsprosjekter i overskuelig fremtid.

Kildeindtastningsprosjektet (KIP) i Danmark har vært en viktig inspirasjonskilde for denne samarbeidsavtalen, men arbeidet vil bli organisert noe annerledes i Norge.

Den fullstendige avtaleteksten er sammen med praktiske føringer og annen informasjon om kilderegistrering lagt ut på DIS-Norges nettsted (www.disnorge.no/). I tiden fremover vil foreningen aktivt "markedsføre" avtalen overfor sine medlemmer via nettstedet og Slekt og Data, i den hensikt å rekruttere flest mulig personer og grupper til registreringsarbeidet.

Digitalarkivet er Riksarkivarens prosjekt for formidling av digitalisert arkivmateriale via Internett. Historisk institutt ved Universitetet i Bergen er offisiell samarbeidspartner i prosjektet.

Leder av aktivitetsutvalg om kilderegistrering
Lars Nygaard

Slektsprogram

Brother's Keeper

Versjon 6.0

Mange vet at versjon 6.0 av programmet ble sluppet rett før jul. Jeg har fått en rekke henvendelser om programmet. Mange brukere har adgang til internett og kan følge med hva som skjer der, men det gjelder ikke alle.

Mange lurer på når norsk versjon vil komme. Så langt er jeg lovet nødvendig program og underlag i begynnelsen av februar 2001, og så raskt som mulig vil arbeidet med oversettelsen starte.

Resultatet av dette arbeidet vil i første omgang blir lagt ut på nettet og vil da med alle forbehold kunne lastes ned derfra. Det endelige resultatet vil bli sendt til USA når det er ferdig og vil da bli implementert i CD-en som nå vil bli måten programmet i fremtiden blir distribuert på (i tillegg til internett).

CD-en vil så langt kjent inneholde både DOS-versjonen, Windowsversjonen for Win3.11 og BKW6.0. CD-en vil også inkludere noen enkle videofrutter som viser registrering av personer og kilder (lyd på engelsk).

For øvrig er også BKW5.2G siste versjon av forrige versjon, og jeg vil anbefale at de som ikke skal gå over til BKW6.0, oppgraderer til siste versjon av programmet (5.2.1.36) av 13 desember 2000. Dette er også et fint utgangspunkt for de som senere vil gå over til BKW6.

De som trenger BKW5.2G og ikke har internett, kan få hjelp ved å kontakte meg privat.

Otto Jørgensen

Medlemstilbud!

"HERRED, PRESTEGJELD OG SOGN I NORGE, MED FORANDRINGENE GJENNOM TIDENE"

Utarbeidet av Norunn Klettum - 3. utgave 1999

Ved slektsforskning kan det ofte være vanskelig å lokalisere hvor personen har bodd og hvilket prestegjeld/sgn de tilhørte. Grensene kan være flyttet på, eller prestegjeldet/sgnet kan ha fått nytt navn. Denne boken er en oversikt over dette. Boken har navneregister og områdekart. Eldre navn er tatt med, slik at du raskt finner ut at Fodevang er Fåvang, Aaland er Ølen, Halmøy er Flatanger osv. I tillegg er det angitt når prestegjeldet begynte å føre kirkebok. Boken, som er spiralinnbundet, er til stor nytte i slektsforskningen.

DIS-Norge har nå overtatt et begrenset opplag fra Norunn Klettum, slik at disse legges ut for salg med 20% reduksjon for DIS-medlemmer

BOKEN VIL DA KOSTE 225,- KRONER + EV. FORSENDELSE

Ønsker du å kjøpe boken, kan du henvende deg til DIS-kontoret: dis-adm@online.no eller telefon 22 26 66 77 (man, ons, tor). Husk å oppgi medlemsnummer!

VI HAR OGSÅ GAMLE SLEKT OG DATA TIL SALGS!

SLEKTS- KONFE- RANSER PÅ NETTET

no.fritid.slektsforskning.diverse
no.fritid.slektsforskning.etterlysing
no.fritid.slektsforskning.it
soc.genealogy.nordic
soc.genealogy.african
soc.genealogy.australia+nz
soc.genealogy.benelux
soc.genealogy.britain
soc.genealogy.french
soc.genealogy.german
soc.genealogy.hispanic
soc.genealogy.ireland
soc.genealogy.italian
soc.genealogy.jewish
soc.genealogy.slavic
soc.genealogy.west-indies
soc.genealogy.computing
soc.genealogy.marketplace
soc.genealogy.medieval
soc.genealogy.methods
soc.genealogy.misc
soc.genealogy.surnames.global
soc.genealogy.surnames.misc
soc.genealogy.surnames.britain
soc.genealogy.surnames.canada
soc.genealogy.surnames.german
soc.genealogy.surnames.ireland
soc.genealogy.surnames.usa
swnet.sci.genealogi
dk.historie.genealogi
sfnet.harrastus.sukututkimus

DISforum, digitalt diskusjonsforum

for medlemmer:

DISforum@rootsweb.com

For registrering, gå til:

[/www.disnorge.no/disforum.htm](http://www.disnorge.no/disforum.htm)

DISafe@rootsweb.com

kan registreres på samme sted

Kildehenvisning og plassering av familiemedlemmer

AV FINN HOLDEN

I forrige nr. av Slegt og Data hadde jeg en artikkel om Veien fram til slektsbok. En annen bruker av slektsprogrammet DISGEN sendte meg et svar, og i debatten mellom oss oppsto det uenighet om to ting som for meg er viktige.

I en populært anlagt slektshistorie med relativt korte omtaler av de enkelte personer ønsker jeg ikke teksten brutt av stadige henvisninger til kilder. Samtidig er omtrent alle anene i min slektshistorie født og døde på samme sted og døpt, konfirmert, viet og begravet i samme kirke. Stedsnavn og kirkenavn behøver ikke å gjentas. Derfor er kildehenvisningene nevnt til slutt på hver person. Der målgruppen og hensikten med artikkelen er en annen, blir også kildehenvisningene annerledes. (Se artikkelen om Hans Aasen i *Genealogen* nr. 1/2001)

Under omtalen av kjernefamilien godkjenner DISGEN bare rekkefølgen mann - barn - kone. Under redigeringen i Word endret jeg dette til mann - kone - barn (se kopi fra slektsboka) av følgende årsaker, først at barnet kommer etter at mannen har fått en kone, samboer eller et forhold. Der mannen var gift flere ganger, blir barnet/barna nevnt i tilknytning til (etter) moren. En av mine mannlige aner fikk ikke barn med sin kone, men med en tjenestepike. Da ble rekkefølgen: Lars (omtale) - Gift med Maren (med omtale av henne) - Lars fikk barn med Ingeborg (omtale av henne). Samtidig ble det lettere å sløyfe ("Gift med) neste ane" og "Gift med forrige ane". (Se *Slegt og Data* nr. 4/2000, s. 8, spalte 1) I kjernefamilien står barna bare med fødselsår og dødsår. Som foreldre i neste generasjon står de med full omtale.

102

Sønnen Ernst hadde arbeidet hos faren i 10 år uten lønn og ønsket utbetalt lønn på 130 rd. Brødrene sa at han «ikke har forbedret boet eller reparert gårdens», men skallet og valtet med de fortjente penger som han lystet. Ernst ba dem si hva de av et godt hjerte ville unne ham. Brødrene sa at de av broderlig kjærlighet ville gi ham 40 rd. Ernst sa han iallfall burde få 50 rd., dvs. 5 rd. per år. De sa at de ville gi 45 rd. Søsteren Gjertrud og svogeren Jon Aasen sa at de i tillegg ville gi Ernst av kjærlig hjerte 5 rd. av sin arv. Brødrene Christopher, Rasmus og Ernst sa at siden deres sal. fader hadde tillagt deres eneste søster Gjertrud eller hennes mann Jon Aasen tilikemed dem full broderlodd ved de forut delte penger, så ville de likeledes av broderlig kjærlighet til deres eneste søster gi henne full broderlodd. Alle fire søsken fikk i arv 61 rd. hver. Skifteprotokoll for Røros bergrett 1742-56, mikrofilm HF1847, s. 759, RA. Kirkeboka for Røros 1750. (Barn 99 og 100)

Gift med

199 mf ff mm m

GARMAKER, Anne Ernst. Født 1671 i Røros. Død 1763.

Hun var yngste datter og ble 92 år. Kirkeboka for Røros 1763. (Barn 99 og 100, Far 398, Mor 399)

Barn:

GARMAKER, Christopher Axel. Født 1697. Død 1767. (se 99)

GARMAKER, Gjertrud Axel. Født 1711. Død 1800. (se 100)

200 mf fm ff f

GARMAKER, Axel Rasmussen. Født 1664 i Røros. Død 1750. Anetap.

201 mf fm ff m

GARMAKER, Anne Ernst. Født 1671 i Røros. Død 1763. Anetap.

202 mf fm fm f

SOMMER, Claus. Født 1675 i Røros. Død 1731.

Han var ortscheider i 1701, oppført blant bergfolkene. Ved skiftet i 1731 ble boet gjort opp på 212 rd.. De ugifte sønnene og døtrene skulle få samme bryllupsgave og festerøl som de gifte hadde fått, en slik utgiftssum på 171 rd. ble derfor holdt utenfor skiftet. Svigersønnen, Christopher Axelsen, ble formynder for den eldste ugifte datteren, Marit 24 år.

«Gaarden Clauswolden med sine paastaaende hause begjærede samtlige arvinger.» Men den eldste sønnen mente at han burde overta gården fordi han hadde flyttet inn før farens død og reparert husene. Han sa at han ville løse ut søsknene sine. Samtlige arvinger sa ja til dette. Det var uenighet mellom arvingene om verdien av gården, skifteretten satte den til 80 rd. Boet ble gjort opp på 212 rd. minus 171 rd. De gifte døtrene arvet hver 2 rd., 3 ort, 21 sh., de ugifte hver 12 riksdaler møt.

Kopi av s. 102 i Slekthistorie om kjøpmann Peder Holden og Petronelle, f. Tørres.

NYE BØKER

SLEKTSKAP I NORGE

av Finn Holden

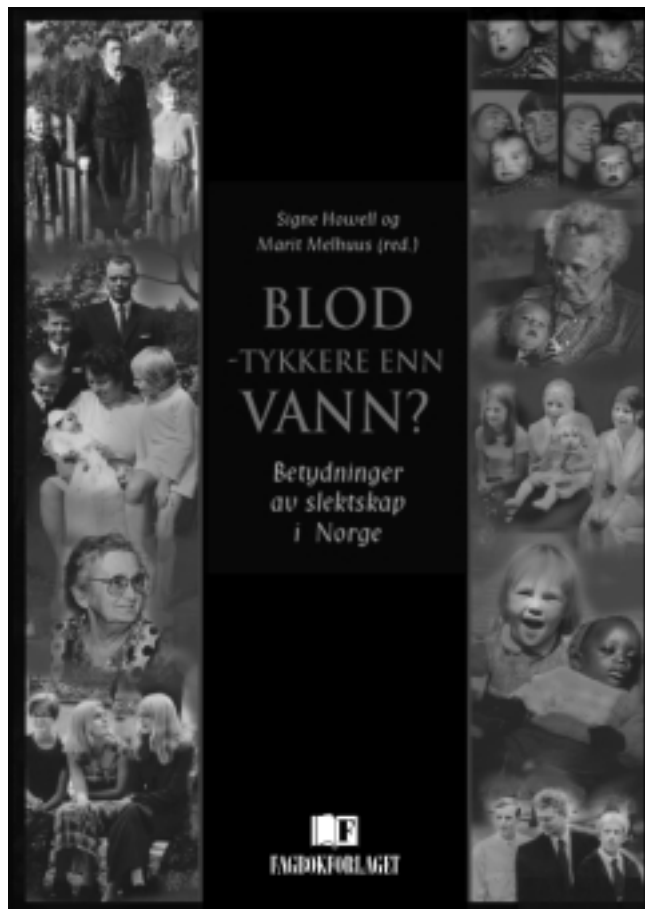
Signe Howell og Marit Melhuus (red.):
Blod - tykkere enn vann? Betydninger
av slektskap i Norge. Fagbokforlaget
2001. Pris kr 298.-

Slektskap er i norsk tankegang basert på biologi, på blodets bånd. Når vi arbeider med slektshistorie, opplever mange det derfor som et problem når en person er adoptert inn i slekten. For et år siden ga jeg ut en slektsbok med anene og etterkommerne til min farfar og farmor. En av etterkommerne er adoptivbarn. Jeg plasserte uten videre vedkommende blant etterkommerne på samme måte som sine søskenbarn, som er biologiske etterkommere. Årsaken var ganske enkelt at alle i slekten oppfatter vedkommende som en av "oss", hjemmehørende i familien fra spebarnsalderen, og med varig tilknytning til foreldre og annen familie.

Dette er et gammelt spørsmål, som har fått større aktualitet i dag. Betydningen av forholdet blodets bånd og slektstilhørighet kommer fram også i den eldste og mest berømte stamtavle, Jesu ættetavle i Matteus, første kapittel. Det begynner med "Dette er ættetavlen til Jesus Kristus, Davids sønn og Abrahams sønn", og slutter med Josef, Marias mann, men ifølge Matteus ikke far til Jesus.

I år er det kommet ut en fagbok som behandler dette spørsmålet: "Blod - tykkere enn vann? Betydninger av slektskap i Norge", redigert av to professorer i sosialantropologi, Signe Howell og Marit Melhuus. Boken er et resultat av et forskningsprosjekt støttet av Norges Forskningsråd.

I innledningen redegjøres det for to hovedverk innenfor internasjonale slektskapsstudier. Først David Schneiders "American Kinship" (1980), der han hevder at Blod er tykkere enn vann. Slektskap er basert på særlig to forhold: blodsband og en kodifisert oppførsel overfor hverandre etter rollen som mor, far, bror, søster osv.

Slektskapet er varig (man har ikke eks-mødre og eks-brødre), og det er basert på gjensidighet. Marilyn Stratherns "After Nature" (1992) ble skrevet som et svar på det første verket. Strathern påpeker at naturen stadig produserer nye individer som samtidig er unike, enestående - ingen avkom er like, men samtidig at det nå er mulig å erstatte reproduksjon med replikasjon. Naturen overlates ikke lenger til seg selv. Derfor sier Strathern enkelt: "En forelder er en som ønsker å være forelder" - en som velger det. (s. 27) Vi velger våre varer, hvem vi vil fremstå som, vår livsstil ("familieliv som livsstil").

Med denne faglige bakgrunn har en rekke norske forskere undersøkt relativt nye problemer innenfor slektskap: internasjonal adopsjon, nyere reproduksjonsteknologi, lesbisk foreldreskap, organtransplantasjon og besteforeldre til "mine barn, dine barn og våre barn", i tillegg til gamle problemer som odels-

rett og familiebedrifter.

Signe Howell tar sitt utgangspunkt i at slekt og familie står sentralt i norsk verdisystem. Derfor blir presset på de par som forblir barnløse, stort og tungt. Felles for de fleste av de adoptivforeldrene hun har intervjuet, ligger ønsket om å bli "en vanlig familie". I dag ligger "Norge på verdenstoppen ikke bare når det gjelder andelen av fødende kvinner, men også hva angår prosentandel av barn som adopteres fra utlandet" (s. 74) Det dreier seg om mellom 450 og 550 barn i året.

Howell peker klart på problemet slektskap knyttet til utenlandsadopsjon: "Fordi slektskap i norsk tankegang er basert på biologi, på blodets bånd, på genealogisk tilhørighet og på en kulturell forståelse om at slektsrelasjoner føres både lineært bakover i tid og lateralt horisontalt i nåtid gjennom både mors og fars side, så blir "naturlige (bio-

NYE BØKER

logiske) relasjoner" modellen for forståelsen. (...) Mitt materiale viser tydelig at norske adoptivfamilier prøver hardt å etterligne, eller gjenskape, idealene forankret i norsk forståelse av slektenskap som bestående av et knippe biologiske relasjoner." (s. 76)

Howell fortsetter: "Barna knyttes via ulike virkemidler til sin nye familie og slekt. Det å plassere barnet i foreldrenes kjente lokaliteter kan føres tilbake til en mer generell norsk opptatthet av betydning ikke bare av genealogi, men også av opprinnelsessted. Sted som er forbundet med slekten er viktig for de fleste nordmenn." (s. 85) De utenlandsadopterte er i lokalmiljøet "innlemmet i slekten til sine adoptivforeldre, og folk av ulike aldre og kategorier forholder seg til dem som om de skulle være deres biologiske barn." (s.87) Adoptivforeldrene bruker mer tid enn andre foreldre på å integrere sine barn i den øvrige slekten, innprente dem hvor de og foreldrene deres vokste opp, ta barna med dit i ferier og gi dem en "tillatt" bunad. "Barnets identitet, forstått som stedstilknytning, podes langsomt inn." (s. 26)

I konklusjonen sin skriver Signe Howell: "Til tross for store sosiale omveltninger i Norge i etterkrigstiden, viser materialet mitt at ekteskap og familieliv fremdeles har en sentral plass i de flestes oppfatning av det gode liv og egen identitet. Gjennom barn skapes det relasjoner med andre. Meningsfulle relasjoner uttrykkes oftest gjennom et slektskapsidiom. Selv om ektepar starter på sitt barneprosjekt med et overveldende ønske om egenfødte barn, så viser det seg at når avgjørelsen om å adoptere først er tatt, så blir ikke dette på noen måte oppfattet som annenrangs. Adopsjon betraktes som en annerledes, men likeverdig måte å skape en familie på." (s. 95)

Artikkelen "To mammaer, går det an? En annerledes familieplanlegging" bygger på en undersøkelse Guri Riksaasen har gjort blant lesbiske par som har valgt å ha barn, enten har bare den ene født, eller begge to. De lesbiske parene

knytter familie- og slektsbånd på tvers av biologiske bånd og juridisk lovverk. Den ene blir mamma, den andre samemor. Barna skaper slekt, de bidrar til kontinuitet, som igjen forutsetter inkorporering i en slekt, og dette skapes gjennom kontakt. "Til tross for at barnet ikke er juridisk eller biologisk i slekt med sammors foreldre, gjøres det liten eller ingen forskjell på biologiske og sosiale besteforeldre, onkler og tanter." (s. 112) Derfor konkluderer Riksaasen: "Slik er lesbiske familier med barn med på å endre vår forståelse av familie og slektenskap, samtidig som de bidrar til å føre familie og slektenskap videre som samfunnsorganiserende prinsipper." (116)

I artikkelen "Slektenskap og jord på gårdsbruk i ei vestnorsk bygd" skriver Gunnlaug Daugstad om hvordan odelsloven fra gammelt av har gitt "preferanse for en patrilineje, det vil si arv gjennom en mannlig linje og fra far til sønn." (s. 147). Hun nevner at på landsbasis blir omtrent 90 prosent av gårdsbrukene omsatt innenfor familien, og dette er idealet i bygda. Hun har intervjuet mange personer i bygda, og sier "Det kommer også tydelig frem at de regner slektenskap kognatisk (bilateralt), det vil si at ego regner seg for like mye i slekt med slektningene på morssiden som på farssiden. I tillegg regner ego med både tilgiftede- og adoptivslektninger." (s. 148) Denne oppfatningen stemmer med adopsjonsloven av 1986, som befester at "adopterte og biologiske barn er identiske hva gjelder rettigheter vis à vis foreldrene på alle områder, inkludert arv og odelsrett". (s. 92) For en slektshistoriker og lokalhistoriker er det også interessant å høre om personenes "oversikt om genealogi og avstamning. Noen har en detaljert kjennskap til historie, andre reduserer familiehistorien til de personene som lever i dag. De fleste har likevel kjennskap til om bruket har vært i slekta over lang tid eller ikke, de kjenner til hvilke gårdsbruk eiendommen er delt fra, eller hvilke tomter, jordstykker eller bruk som er delt fra gårdsbruket. De kjenner også til et utvalg av personer som har bodd på bruket, og et utvalg av

hendelser som er blitt gjenfortalt til nye generasjoner. Informantene mine kjenner som oftest til hvem oldeforeldrene på bruket var, og hvor de kom fra." (s. 153)

Dette må jo komme av en stabil befolkningsstruktur i bygda, men også av et aktivt arbeid med lokalhistorie. Forhåpentlig kan også slektshistorikere bidra til å bevare og øke kunnskapen om de eldre slektningene.

Her har jeg bare gått ordentlig inn på et par av artiklene, men forhåpentlig fått vist at her er det mye interessant stoff å hente for en samfunnsinteressert slektsforsker. "Blod - tykkere enn vann?" anbefales. Slekthistorikere bør ta inn over seg nye former for slektenskap i Norge.

Det nevnes eksplisitt at enkelte temaer knyttet til slektenskap ikke behandles i boken, blant dem er slektsgranskning: "I alle vestlige land finnes det foreninger for slektsgranskere. Hva driver de med (og hva driver dem)? Hva tenker slektsgranskere om slektenskap?" (s. 37)

Sitatene ovenfor viser hva forskerne mener om slektenskap i dag. De nye familieformene gjør det rimelig å regne slektstilhørigheten ikke bare ut fra biologi, men også ut fra oppvekst og tilhørighet i en familie med biologiske og/eller sosiale foreldre og besteforeldre.

Hva tenker slektsgranskerne? Ordet er fritt. Derfor har denne boken fått større omtale enn vanlige bokanmeldelser.

Har du tips til bøker eller andre utgivelser som burde anmeldes i **Slekt og Data**?

Send oss noen ord:

DISredaksjon-L@rootsweb.com

DIS 2001

DIS-arrangement 2001

MARS

Mandag 12. Haugesund. Havnaberg Eldresenter, kl 19.00. DIS-Haugaland arrangerer medlemsmøte

Tirsdag 13. Tønsberg. Flykafeen, kl 18.29 - 21.30. DIS-Vestfold arrangerer medlemsmøte Foredragsholder: Alf Christophersen. Tema: DIS-treff, Presentasjon av DIS-Norges søkbare slekts-database
Se også: www.disnorge.no/vestfold/medlsmte.htm#vf22

Lørdag 17. Bergen. Støpeskjeen, Fabrikgaten 6, kl 12.00. DIS-Hordaland avholder miniseminar Tema: Formidling av slektshistorie

Mandag 19. Arendal. Kilden, kl 19.00. DIS-Aust-Agder arrangerer medlemsmøte

Tirsdag 20. Gjøvik. kl 19.00. DIS-Oppland arrangerer medlemsmøte tentativt på Gjøvik Tema: Billedbehandling

Onsdag 21. Bergen. Støpeskjeen, Fabrikgaten 6, kl 19.00. DIS-Hordaland avholder brukermøte Tema: Datatips

Torsdag 22. Sandnes. Sivilforsvarets skole, Vagleskogen, kl 18.30. DIS-Rogaland Family Tree Maker Brukergruppe Tema: 1. Et kapittel fra manualen - for de ferske og 2. Noe mer lødig for de mer erfarne

Lørdag 24. Skjeberg. Skjebergsgletten bibliotek, kl 11.00. DIS-Østfold avholder årsmøte Tema: Mer informasjon kommer senere

Mandag 26. Ålesund. Sjøholt Bibliotek, kl 19.00. DIS-Møre og Romsdal arrangerer lokalt gruppemøte

Tirsdag 27. Kristiansund. Caroline Kinosenter, kl 19.00. DIS-Møre og Romsdal arrangerer lokalt gruppemøte
Tirsdag 27. Ørskog. Sjøholt Bibliotek, kl 19.00. DIS-Møre og Romsdal arrangerer lokalt gruppemøte

Torsdag 29. Giske. Valderøy Bibliotek, kl 19.00. DIS-Møre og Romsdal arrangerer lokalt gruppemøte

Torsdag 29. Rauma. Åndalsnes Bibliotek, kl 19.00. DIS-Møre og Romsdal arrangerer lokalt gruppemøte

APRIL

Tirsdag 3. Molde. Molde Videregående Skole, kl 18.00. DIS-Møre og Romsdal arrangerer lokalt gruppemøte

Tirsdag 3. Kristiansand. Kristiansand Tekniske Fagskole, kl 19.00. DIS-Vest-Agder arrangerer medlemsmøte Tema: Datatema der vi tar for oss endringer i de siste versjoner av slektsprogrammene Embla og Brother#s Keeper. Vi skal også se litt på hvordan man bør registrere stedsnavn og kilder

Onsdag 4. Husnes. Kvinnherad kulturkontor, kl 19.30. DIS-Hordaland ved lokalgruppe DIS-Kvinnherad avholder medlemsmøte Tema: Besøk på Kvinnherad kulturkontor, lokalsamlinga

Torsdag 5. Oslo. Oslo Byarkiv, Mari-dalsvn. 3, kl 18.00. DIS-Oslo/Akershus arrangerer medlemsmøte

Torsdag 5. Bodø. Bodø Bibliotek, kl 20.00. DIS-Salten slektshistorielag avholder medlemsmøte Foredragsholder: Guri Clark. Tema: Svensk innvandring til Saltdal og Salten.

Mandag 9. Haugesund. Havnaberg Eldresenter, kl 19.00. DIS-Haugaland arrangerer medlemsmøte

Onsdag 18. Stavanger. Statsarkivet i Stavanger, Bergelandsg. 30, kl 18.30. DIS-Rogaland avholder medlemsmøte Foredragsholder: Lisbeth Risa. Tema: Lisabet Risa forteller om arbeidet med bygdebøkene for Bjerkreim

Onsdag 18. Bergen. Støpeskjeen, Fabrikgaten 6, kl 19.00. DIS-Hordaland arrangerer medlemsmøte Foredragsholder: Einar Balle. Tema: Snekring av hjemmesider

Lørdag 21. Skjeberg. Skjebergsgletten bibliotek, kl 11.00. DIS-Østfold arrangerer medlemsmøte

Mandag 23. Arendal. Kilden, kl 19.00. DIS-Aust-Agder arrangerer medlemsmøte

Tirsdag 24. Kristiansund. Caroline Kinosenter, kl 19.00. DIS-Møre og Romsdal arrangerer lokalt gruppemøte

Tirsdag 24. Ørskog. Sjøholt Bibliotek, kl 19.00. DIS-Møre og Romsdal arrangerer lokalt gruppemøte

Torsdag 26. Tønsberg. Flykafeen, kl 18.30 - 21.30. DIS-Vestfold arrangerer medlemsmøte Foredragsholder: Professor Stein Tveite. Tema: Marinens mønstringsarkiv. Her kan man få en rekke opplysninger om unge gutter i

DIS-arrangement 2001

tidsrommet 1850 - 1940. Marinen hadde en stor Vestfoldkontingent. Se også www.disnorge.no/vestfold/medlsmte.htm#vf23

Torsdag 26. Giske. Valderøy Bibliotek, kl 19.00. DIS-Møre og Romsdal arrangerer lokalt gruppemøte

Torsdag 26. Rauma. Åndalsnes Bibliotek, kl 19.00. DIS-Møre og Romsdal arrangerer lokalt gruppemøte

Mandag 30. Ålesund. Sjøholt Bibliotek, kl 19.00. DIS-Møre og Romsdal arrangerer lokalt gruppemøte

MAI

Tirsdag 1. Molde. Molde Videregående Skole, kl 18.00. DIS-Møre og Romsdal arrangerer lokalt gruppemøte

Onsdag 2. Oslo. Oslo Byarkiv, Maridalsvn. 3, kl 18.00. DIS-Oslo/Akershus arrangerer medlemsmøte

Onsdag 2. Husnes. Kvinnherad kulturkontor, kl 19.30. DIS-Hordaland ved lokalgruppe DIS-Kvinnherad avholder medlemsmøte. Foredragsholder: Reidar Handeland. Tema: Slekter frå Valen

Torsdag 3. Bodø. Høgskolen i Bodø (HiB), kl 20.00. DIS-Salten slektshistorielag arrangerer medlemsmøte. Tema: Hva finnes på arkivet og høgskolens bibliotek

Tirsdag 8. Statsarkivet, kl 18.30. DIS-Vest-Agder arrangerer medlemsmøte

Mandag 14. Haugesund. Havnaberg Eldresenter, kl 19.00. DIS-Haugaland arrangerer medlemsmøte

Tirsdag 15. Ubestemt, kl 19.00. DIS-Oppland arrangerer medlemsmøte

Onsdag 16. Bergen. Støpeskjeen, Fabrikkgaten 6, kl 19.00. DIS-Hordaland avholder brukermøte med datatips

Mandag 21. Arendal. Kilden DIS-Aust-Agder arrangerer medlemsmøte

Tirsdag 22. Larvik. Larvik bibliotek, kl 18.30 - 21.30. DIS-Vestfold arrangerer medlemsmøte. Foredragsholder: Otto Autèn. Tema: Slekten Trescow Fritzøe. Datatema: En titt på siste versjon av Embla Familie & Slegt v./ Jan Willi Talgø

Se også www.disnorge.no/vestfold/medlsmte.htm#vf24

Mandag 28. Ålesund. Sjøholt Bibliotek, kl 19.00. DIS-Møre og Romsdal arrangerer lokalt gruppemøte

Tirsdag 29. Kristiansund. Caroline Kinosenter, kl 19.00. DIS-Møre og Romsdal arrangerer lokalt gruppemøte. Tirsdag 29. Ørskog. Sjøholt Bibliotek, kl 19.00. DIS-Møre og Romsdal arrangerer lokalt gruppemøte

Onsdag 30. Stavanger. Statsarkivet i Stavanger, Bergelandsg. 30, kl 18.30. DIS-Rogaland avholder medlemsmøte. Tema: Slektsnøtter med lap-top og ringpermer. Ta med dine egne utfordringer

Torsdag 31. Giske. Valderøy Bibliotek, kl 19.00. DIS-Møre og Romsdal arrangerer lokalt gruppemøte

Torsdag 31. Rauma. Åndalsnes Bibliotek, kl 19.00. DIS-Møre og Romsdal arrangerer lokalt gruppemøte

JUNI

Tirsdag 5. ukjent sted, kl 18.30. DIS-Vest-Agder arrangerer 5-årsjubileum. Tema: DIS Vest-Agder fyller 5 år og vi feirer dette med en lokalhistorisk opplevelse.

Onsdag 6. Molde. Molde Videregående Skole, kl 18.00. DIS-Møre og Romsdal arrangerer lokalt gruppemøte

Onsdag 6. Husnes. Rødtunet, kl 19.30. DIS-Hordaland ved lokalgruppe DIS-Kvinnherad avholder medlemsmøte. Tema: Møte på Rødtunet

Torsdag 7. Oslo. Oslo Byarkiv, Maridalsvn. 3, kl 18.00. DIS-Oslo/Akershus arrangerer medlemsmøte

Onsdag 20. Bergen. Støpeskjeen, Fabrikkgaten 6, kl 19.00. DIS-Hordaland avholder medlemsmøte. Foredragsholder: Fylkesarkivar Egil Nysæther. Tema: Fylkesarkivet med tilliggende herligheter

ETTERLYSNINGER

SLEKTSETTERLYSNING 1/2001

Jernberg, Drammen, 1875-1960

Jeg er på jakt etter min mormors far, C. E. Jernberg, født ca. 1880. Han var gift med Fanny Akveline Ømansson, f. 30/11-1885, og far til Karin Emilie, f. 7/3-1911 i Närkevarn, Nyköping, Sverige. Sønnen Arne er også født i Sverige, men dato og sted ukjent. De fire flyttet til Norge (Hokksund) ca. 1917. Jeg har ingen flere opplysninger på C. E. Jernberg. Kan de finnes der ute?

Asbjørn Nordem Karlberg

Kaspara Larsens vei 10, 3027 Drammen

tlf : 32 82 40 75

epost : a-karlb@online.no

medlNr : 12126

SLEKTSETTERLYSNING 2/2001

Olufine Olsen, Akershus, 1850-1900

Jeg ser etter opplysninger om foreldrene til Olufine Olsen, født i 1876 i Vestby, Akershus. Jeg vet at hun jobbet som buedeie på Nordli gård, Vestby, men jeg kommer ikke lenger tilbake...

Vil med andre ord vite hvem som er foreldrene til Olufine Olsen, på forhånd takk.

Synnøve Irene Værø

6986 Værlandet

tlf : 57 73 11 63

epost : n-vaeroe@online.no

medlNr : 9819

SLEKTSETTERLYSNING 3/2001

Achlangberg, Eidskog, Skotterud, Lyngdal, Time, 1650 - 1750

Achlangberg fra Eidskog eller Skotterud, er det noen som vet noe om personer med dette navnet? Lars Achlangberg var yrkesmilitær og offiser i et regiment som var stasjonert i Vest-Agder. Hans kone het Lisbeth

Høeg og var fra Serigstad i Time på Jæren. De kjøpte seg en gård i Kvås (nå Lyngdal) og overlot den til en sønn ved navn Markus. Selv flyttet de til Serigstad, og der døde Lars i 1749. Han var født i 1657.

I en fortegnelse over offiserer i den dansk - norske hær finnes et avsnitt om Lars Achlangberg, men ikke noe om hvor han kom fra. I et slektstre gjort i USA finnes også opplysninger om Lars Achlangberg, og der står det at han ble født i Eidskog i 1657. Er det noen som kjenner noe til dette? Achlangberg har også blitt skrevet Achlenberg, Aklangberg og Aklenberg. Jan Andersen

Kvernberggaten 36, 3510 Hønefoss

tlf : 61314949

epost : jan.andersen@jfa-as.no

medlNr : 3027

SLEKTSETTERLYSNING 4/2001

Henriksen/Lumijervi/Hermansen, Hammerfest/Finnmark/Sverige, 1840-1940

En av mine oldemødre var født Eva Karoline Henriksen, fødested Teilvig ca 1842, døde i Hammerfest 15. juli 1919. Hun var gift med Herman Lumijervi og bosatt i Hammerfest.

Hvor er hennes fødested og hvem var hennes foreldre, søsken osv.?

Knut Solem

Brattvollv. 14, 7053 Ranheim

tlf : 73571540

epost : knsol@online.no

medlNr : 11185

SLEKTSETTERLYSNING 5/2001

Ole Olsen, Gutvik i Leka, 1900-1920

Er det noen som i sine dataregistre har en kvinne født utenom ekteskap, mest sannsynlig, mellom 1910-1919, kanskje noe før, og med oppgitt far Ole Olsen

fra Gutvik i Leka? Han kan også ha brukt etternavnet Ludvigsen.

For få år siden kom det for dagen at en gang på 50- eller 60-tallet kom et ektepar i bil inn på en gård i Gutvik i Leka og spurte etter Ole Olsens heimgård. Han skulle angivelig være far til fru. Folk på gården visste ikke om noen ved dette navn. Ekteparet ble sendt videre, og ingen hørte mer fra dem senere.

Gårdsfolket visste ikke at en av sønnene på nabogården het altså Ole Olsen, f. 1887, men døde i spanskesjuka allerede i 1918. Han er min farfars bror. Han var aldri gift og så vidt vites hadde han ingen barn, men han jobbet på en båt som gikk i fart langs kysten og kan ha fått et barn i en eller annen havn uten at familien fikk vite om det før han døde. Det kan altså ha vært en datter av ham som hadde vært i Gutvik den gangen og som ville se farens hjemgård. Navn og bosted for dette ekteparet var ikke nevnt og er altså ukjent. Kjenner noen igjen en slik historie eller sitter noen med liste over "uægtefødte barn" i det aktuelle tidsrommet og finner en jente med oppgitt far Ole Olsen, så la meg få høre fra deg.

Ragnar Gutvik

Lyngrabben 3, 7160 Bjugn

tlf : 72528538

epost : ragutvik@online.no

medlNr : 6858

SLEKTSETTERLYSNING 6/2001

Jacobsen, Sauda, 1825-1893

Far og mor til Halvard Jacobsen Brekke i Sauda. Bodde på Longebakke (Langebakke) i folketellingen i 1865. Han var kveker og flyttet senere til svingeforeldrenes gård. Han døde rundt 1893. Jeg har ikke funnet noe i kirkebøkene om når han var født og hvem som var hans foreldre. Jeg vet han ble født rundt 1825, men mer vet jeg ikke.

Det bodde jo en Jacob Jacobsen Aabø, gift med Eli Halvardsdatter på Longebakke før Halvard kom dit, men jeg har ingen beviser for at dette er foreldrene til Halvard.

Jonny Kristiansen
Konvallvn.19, 4340 Bryne
tlf : 51483989
epost : jonnyk90@hotmail.com
medlNr : 11669

SLEKTSETTERLYSNING 7/2001

Ericson, Nordstrand, Ås, 1890-1940

Jeg ønsker å finne opplysninger om min farfar. Jeg har svært sparsomme opplysninger, men han skal hete Bror Uno Ericson, og være født ca 1896-1900. Han bodde antagelig i Oslo/Akershus ca 1920. Min far (hans sønn) Eric Johannes Ericson født 18.02.32, død 06.02.96, ble døpt/født i Nordstrand. Min farmor het Signe Jørås, født Olsen 1896, død 1980.

Frank Ericson
Bergslien, Åsta Øst, 2450 Rena
tlf : 62 44 31 93
epost : frank.ericson@c2i.net
medlNr : 13061

SLEKTSETTERLYSNING 8/2001

Kristian Albin Pedersen, f. 03.02.1886, Stenbraaten, Østre Aker

Kristian var sønn av Emil Pedersen f. 1849. Han var gårdbruker og skomaker. I april 1906 fulgte Kristian sin svingerinne Anna Otilla Nilsdotter Pedersen (fra Tanum) og hennes 3 barn Dagmar f. 1901, Helge Karsten f. 1903 og Haakon f. 1905 til USA. Kristian returnerte til Norge kort etter overfarten. Det sies at han døde under 2.verdenskrig. Løse rykter sier at han arvet en skofabrikk, men det var kanskje et skomakerverksted? Spørsmålet er om det finnes etterkommere i Norge. Det finnes mange slektninger i USA, og noen kommer til Norge til sommeren.

Emil Pedersen var sønn av Helle og Karen Pedersen, Aasland i Østre Aker. Helle var født i 1826 og var også jordbruker og skomaker. Anna Ottillas mann, Haakon Pedersen reiste i forveien, i april 1905, og ble fulgt av broren Karl Pedersen Steinbraaten og pleiesønn av bestefaren Helle, Kristian Olsen Aasland. Håper noen kjenner disse navnene!

Turid Engh Moe
Dalsbygdvn. 100, 3720 Skien
tlf. 35 53 56 71
epost: tur-en@online.no
medlem: 10621

SLEKTSETTERLYSNING 9/2001

Jonsson / Haversdatter(Hovelsdatter), Värmland / Land i Oppland / Frogn i Akershus, 1820-1850

Johannes Johnson innvandret fra Värmland i Sverige og giftet seg med Maren Haversdatter (Hovelsdatter?) fra Land. De slo seg senere ned i Frogn i Akershus og fikk familie der. Jeg vil gjerne ha informasjon om en eller begge av disse.

Aage Gulbjørnrud
tlf : 64940727
epost : gulbjoer@online.no
medlNr : 11526

SLEKTSETTERLYSNING 10/2001

Engström, Sverige/USA/Lillesand, 1880-1950

Jeg søker informasjon om en dame som var gift med Charles Arvid Engstrom, f.16.08.1882. (I Sverige var hans navn Karl Arvid). Han reiste til USA 1904/1905. Han var gift med Agnes, f. i Lillesand, Norge. Trolig giftet de seg i USA. Agnes var død i 1918. De hadde 2 barn: Grace, f.20.01.1911 og Anna, f.28.01.1913. Barna er registrert som barn av ham, men jeg antar at Agnes er moren deres. Bosted i USA: Brooklyn og Mt.Vernon, NY.

Jeg vet dette er lite opplysninger, men jeg håper allikevel noen kan hjelpe meg videre. Jeg vil veldig gjerne finne norsk slekt. På forhånd takk for hjelpen!

Gro Anita Kåsa Poulsen
Nodenesveien 15, 4640 SØGNE
tlf : 38 16 59 44
epost : groanita.kaasa@c2i.net
medlNr : 12219

SLEKTSETTERLYSNING 11/2001

Hvit, Ænes/Aspa, 1300
Winding, Bergen/Kristiansund, 1706-51

Jeg etterlyser Trond Thoraldson Hvit, f. på Ænes i Kvinherad, slutten av 1300t. Han flyttet til Aspa i Møre og Romsdal. Jeg leter også etter Johan Winding, f.1706 i Bergen, d.1751 i Kristiansund, og gift m. Anna Marie Chr.dtr. Brun.

Har noen hørt om familienavnet Maur?

Magne Haugen
epost : Ture@kristiansund.com
medlNr : 10129

SLEKTSETTERLYSNING 12/2001

Eriksen Banner/Andersdtr Banner, Asdal, 1350-1479

Jeg etterlyser den eller de som har forsket videre på denne slekten. Dette fordi jeg har opplysninger om at slekten kan føres 3 - 400 år lenger tilbake, sågar til Harald Hårfagre eller enda lenger. Det er i så fall forfedrene til Johanna Andersdtr. som døde i 1479, hvor linjene kan føres tilbake så langt.

Ole Petter Stakkestad
Vardenlia 24B, 3227 Sandefjord
tlf : 33473518
epost : olstakke@frisurf.no
medlNr : 9826

ETTERLYSNINGER

SLEKTSETTERLYSNING 13/2001

Etterlysning 13A: Johan Halvorsen Grimseth 1825 - 1890?

Er det noen som vet noe om min tippoldefar, Johan Halvorsen Grimseth, født 1.12.1825 Løten, Hedmark, sønn av Halvor Jørgensen Grimseth og Gønner Helgesdtr Myhr. JHG fikk barn med sin tjenestejente, Berthe Knutsdtr f. 1827 på Rogstadbakken, Løten. De fikk sønnen Johan Johansen f. 1849. Er det også noen som vet noe mer om Berthe Knutsdtr - hun ble også kalt Berthe Dreierkoja?

I 1851 reiste JHG til Amerika med Barken "Arendal", fra Arendal, først til (4 Mille Prairie Kauffman Co.) Texas og etter noen år til (Otter Tail Co.) Minnesota. Han drev visstnok med handelsvirksomhet. Han ble gift i Amerika med Ana (Grimseth), f. ca. 1833, og de fikk en datter Gina Grimseth, f. 1870 i Wisconsin. Er det noen som i tilfelle har tips hva jeg burde gjøre for å komme videre her?

Etterlysning 13B: Hans Jakob Larsen 1846 - 1929.

Er det noen som vet noe om min oldefar Hans Jakob Larsen, f. 1846 i Spydeberg, døde 4.2.1929, Drøbak, Akershus. Han var gift med Hansine Ida Gudbrandsen, f. 29.7.1855, Monsrud ned. på Romerike, datter av Gudbrand Jørgensen Skaug og Karen Hansdtr. Hansine døde før århundreskiftet. De hadde barna: Georg Ludvig Larsen, f. 1882, Karen, f. 1886, Emma, f. 1890, Hilda, f. 1880 og Hans Jakob som døde som liten.

Hugo Larsen
Hellemyrbakken 16, 4628 Kristiansand
tlf 38 03 15 66
epost: hularse@online.no
Medl.nr.: 4365

SLEKTSETTERLYSNING 14/2001

Amund (Ammon) Christensen, Stokke Vestfold, Vestfold for øvrig, 1793-1870

F ca 1793 ukjent sted, død 20.4.1870 i Stokke. Står i kb. 3 Andebu fol. 576 som utflyttet fra Sucke til Tuft, Stokke sammen med hustru Else Maria Olsd. (26), også ukjent. Vielseskirke er også ukjent. Husmann/møller/smed på Melsom i Stokke. Etterslekten er kjent.

Arne Bø
Lijordvn 24, 1359 Eiksmarka
tlf : 67 14 04 24
epost : arne.bo@ah.telia.no
Fax: 67 14 04 90
medlNr : 7727

SLEKTSETTERLYSNING 15/2001

Ludwigsen, Bergen / Bergensregionen, 1859-1900

Jeg søker etter Michael Ludwigsen / Ludvigsen, født i januar 1859 (i Bergen eller Bergens-regionen, i følge tradisjon i familien. Han emigrerte til USA hvor han i 1885 i Philadelphia giftet seg med Agnes Marie Berseth. Michael døde i Philadelphia 14. juli 1900.

Denne 'nøtten' har jeg slitt med lenge, og vil derfor være meget takknemlig for hjelp.

Morten P. Mortensen
POBox 106, Ulvøya, 0139 Oslo
tlf : 22295490 (p) & 22 832850 (k)
epost : mp.mort@online.no
medlNr : 8278

SLEKTSETTERLYSNING 16/2001

Auke, Drammen, 1870 og utover
Etterlyser etterkommere etter min tippoldefar Johan Christensen Auke fra Bødalen i Buskerud. Dette omfatter bl.a. slektene Rønning, Smaalund, Edvardsen, Fossnes/Fosnæs, Fosshaug, Auke og deres etterkommere.

Morthen Auke
Jerpeveien 2, 3030 Drammen
tlf : 32883036
epost : morthen_auke@hotmail.no
medlNr : 6584

SLEKTSETTERLYSNING 17/2001

Bredenbec(k)/Schneider/Madsen, Vesterålen/Lofoten/Tyskland, 1760-1920

Jeg etterlyser Margrethe Serina Bredenbec(k), født ca. 1773, ukjent fødested, død 13.8.1824. Hun ble gift i 1800 med Jens P. Rasmussen (f.1773), fisker fra Tægen i Hadsel, Vesterålen. De bodde på Skagen, Hadsel og hadde 7 barn. Har ikke funnet andre med navnet Bredenbec(k) i Vesterålen og er derfor spesielt interessert i hennes opphav.

Henrich Schneider. Født ca. 1761 i Tyskland? Han var i 1801 glassmester og husmann på Smaaskiærene, Vågan i Lofoten. Han var gift med Olava Rasmusdatter (f. 1766). De hadde barna Lars Nikolaj Schneider (1793-1829), Johan Gotfried Schneider (1794), Elen Hellenas Schneidersdatter (1796-1828) og Petter Schneider (f. etter 1801-13). Hans søster, Ane Regina (f. 1749), bodde sammen med familien. Hun ble "underholdt af charite". Alle opplysninger om familien er interessante.

Johan Madsen. Født i Romsdal (Agerøe, Bod?) 1832-35. Dette er muligens den samme Johan Severin Madsen, 31 år gammel fisker fra Ålesund, som losjerte hos skomakersvenn Abraham Sommer i Bergen. I 1875 hadde han flyttet han til Gulstad, Hadsel i Vesterålen og arbeidet her som skomaker. Han fikk 1 barn med Anne Magdalene Jensdatter fra Grundfær, Hadsel utenfor ekteskap: Elise Marie Johansdatter 1872-1955. I 1878 giftet han seg med Nille Birgite Larsdatter (f. 1861, Hadsel). De bodde på Gulstad så sent som i 1900 og hadde følgende barn: Eline (Lina) B. Johansdatter (1878), Johan Ludvig Johansen (1882), Ragna Lovise Johansdatter (1885), Birger Nikolai Torstein Johansen (1890) og Oskar Leonard Johansen (1894).

Jeg er interessert i både etterkommere og opphav.

Kari Ramskjell
Kvitlyngveien 16, 8200 Fauske
epost : f-k-rams@frisurf.no
medlNr : 7991

SLEKTSETTERLYSNING 18/2001
Henriksen, Moss, 1892

Jeg etterlyser min farmors slekt. Farmor ble viet i Moss 24-07-1911, men jeg vet ikke om hun ble født der. Navn: Hilda Emilie Anette Henriksen, født 11-11-1829.

Mona Irene Ahlgren
Røyseløkka 14 D, 3218 Sandefjord
epost : mahlgree@nor.packardbell.org
medlNr : 12438

SLEKTSETTERLYSNING 19/2001
Henrik Olsen, Selje, Stad, Åheim, ca 1800

Jeg søker både forfedrene og etterkommere til Henrik Olsen som bodde på Thue, Åheim, Møre og Romsdal. Gården er kalt Øykevik. Jeg finner dette i Gard og Ættesoga for Vanylven. Henrik var født 1833 og døde 1912. Han var 1.g gift med enke Sigrid Sakariasdtr.(1817-1883), 2.g. med Marie Sæbjørnsdtr. Kriken (1837-1932). Henrik hadde med Oline Andersdtr. Nave sønnen Severin. Håper noen kan hjelpe meg med dette. Med Ingeborg Johannesdtr. Skorge, Selje hadde han sønnene Ivar og Johan (1875-1950) som flyttet til Frekhaug, ved Bergen. Der var han skomaker.

Kjell Loen
6789 Stryn
epost : kloen@c2i.net
medlNr : 6458

SLEKTSETTERLYSNING 20/2001
Schjølberg / Lysholm, Trondheim / Orkdal

Christian (Olson) Schjølberg/Lysholm, født 18. januar 1820 på Schjølberg i

Orkdal, og hustru Gjertrud Andrea født Schmidt, 14. mars 1816 i Trondheim. Jeg er interessert i hvordan navnet Lysholm kommer inn i denne sammenheng, da dette senere blir benyttet som familienavn av etterfølgende generasjoner. Gjertrud er, etter hva jeg vet, datter av Gjert Henriksen Schmidt, født ca.1787 i Oldenburg (videre opplysninger ukjent), og Ane Andersdtr. født ca. 1783. (Navnet Siøraas forekommer også.) Hennes far er muligens Andreas Andersen Dahl.

Christians foreldre skal være Ole Christensen (Opgaard) Schjølberg, født ca.1784 Opgaard i Romsdalen, og Lisbeth Nicolaisdtr. Schjølberg, født i Ørkedalen - døpt i Svorkmo august 1794. Trolig datter av Nicolai Evensen, født 1762 i Svorkmo og Martha Jacobsdtr., født 1759. Nicolais foreldre var muligens Even Larsen (sønn av Lars Evensen) og Cathrine Arentsdtr. Dersom noen skulle ha opplysninger om noen av disse personene, er jeg svært takknemlig for alle tips.

Geir Dybvig
Løvheim, 2072 Dal
tlf : 63953437
epost : Britmo@online.no
medlNr : 12058

SLEKTSETTERLYSNING 21/2001
Olsen /Andersen, Balsfjord, Malangen / Vannelven, 1865-1915

Jeg søker etter Serine Petrea Olsen, født 03.06.1868 i Balsfjord/Malangen. Hun ble oppfostret i Tromsø hos Bolette Øyen, sannsynligvis en tante. Senere gjorde hun tjeneste i Bergen rundt år 1900 hos A. J. Mowinkel, Allegaden 33. Siste brev fra henne dateres derfra 04.11.1900, men videre skjebne ukjent. Anders Andersen, født ca år 1866 i Vannelven prestegjeld. Han arbeidet som "gesel" i Bergen rundt år 1900. Siste kjente kontakt da han solgte fisk i "Muren" i Bergen ca. 1915.

Jeg vil være svært takknemlig dersom noen kan gi opplysninger om disse to personene.

Per N. Bjørnevoll
Jansonsgt.23
5163 Laksevåg
tlf. 55 04 04 57
E-mail pe-bj2@online.no

SLEKTSETTERLYSNING 22/2001
Melhus, Kristiansund / Tingvoll / Straumsnesset, Nordmøre, ca. 1830-1900

Min farmor, Julie Anna Elise Melhus, f. 23.04.1875, giftet seg 29.01.1896 med Edvard Eikrem (Ekrem), f. 16.08.1876. Hennes foreldre var Johan Melhus, f. 1844, d.1915 og mor Marit, f. 1859 på Straumsnesset. Johan var fyrvokterassistent på Grip fyr. Jeg vil gjerne vite hvem Marits foreldre var.

Tor Ekrem
Åssiden terrasse 14, 1160 Oslo
tlf : 22 29 45 06
epost : tekrem@chello.no
medlNr : 05986

SLEKTSETTERLYSNING 23/2001
Løkegård, Giske, 1887-1923

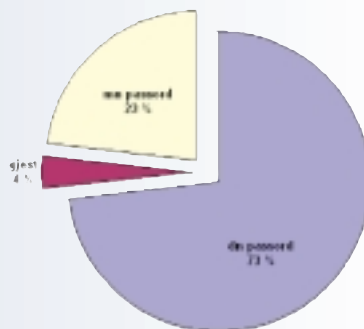
Jeg ønsker opplysninger om foreldrene til Petter Severin Løkegård, f. 11.05.1887 på Giske, d.1923. Faren skal visstnok være Joacim N. Pettersen eller Severin Larsen Giskegjerdet. Kipperberg, Langevåg da Borgund, 1857-1938. Samt foreldrene til Karl Sivertsen Kipperberg, f.1857 Langevåg da Borgund, d. 1938. Han var gift med Petrine Larsdatter Valderhaug eller Valderhaugstrand, Valderøy.

Sverre Kjemphol
Postboks 9100, 6023 Ålesund
tlf : 70 15 18 70
epost : svekje@mr.enitel.no
medlNr : 5440

Nye DIStreff en suksess

Utviklingen på DIStreff har vært formidabel, grafen nedenfor viser utviklingen i antall bidrag fra okt 1999 til des 2000 og jan 2001. Hovedgrunnen til at det er så mye data, er at flere kombinasjoner med navn lagres i databasen, og sist, men ikke minst, så gjenkjennes stadig flere stedsnavn. Vi tar nå vare på en god del utenlandske data, i motsetning til før, kolonnen for utlandet inneholder data Sverige, Danmark og Finland. Av grafen ser man at alle fylker har minst fordoblet seg. Møre og Romsdal har passert Rogaland, som det fylke det er mest data ifra. Har du slekt ifra noen av de fylkene som det er mest bidrag ifra, skulle man tro at det er lett å få treff

Besøket på Internett har også økt etter at klatring på internett ble lansert ca. 15 desember. Disse brukerne har søkt med ulikt type passord. "dn" passord er det vanlige medlems- passordet, "mn"

er passord for medlemmer som har bidratt med data, og kan brukes til å klare med. Gjest viser minimalt med informasjon, og brukes av folk som har glemt passordet eller ønsker en sniktitt på DIStreff.

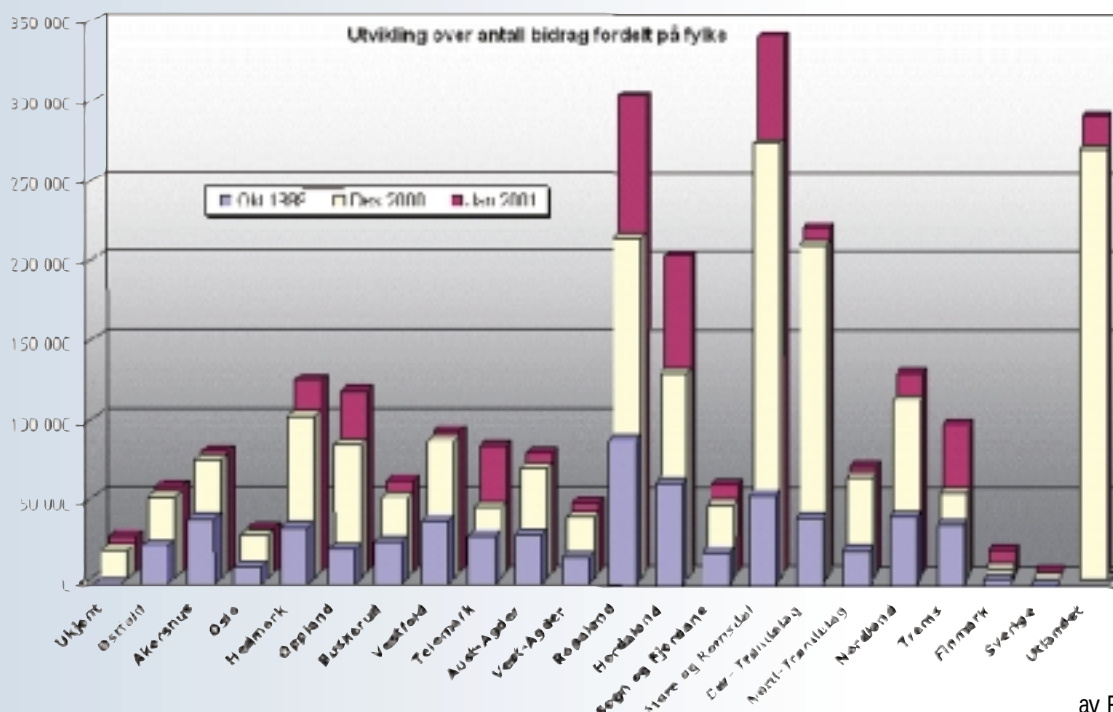
MND ANTALL SØK

Oktober	2.613
November	3.793
Desember	50.671
Januar	24.435

ANTALL BIDRAG

ØKNING I FRA OKTOBER 99

Oktober 1999	656.413	
Desember 2000	2.021.599	208%
Januar 2001	2.462.672	275%

av Rolf B. Holte

Nr. 2-2001 kommer i juni.
Neste nr. deretter kommer i oktober.
Stoff til dette nummeret må være redaksjonen
i hende innen 20. april 2001.